

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του άρθρου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

2000/C 124/01

Πρόληψη και έλεγχος του οργανωμένου εγκλήματος: Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας .....

1

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του άρθρου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

**ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ:
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΙΛΙΕΤΙΑΣ**

(2000/C 124/01)

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ, κατά τη σύνοδό του στις 16-17 Ιουνίου 1997, ενέκρινε ένα σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Στο μικρό χρονικό διάστημα εφαρμογής του σχεδίου δράσης έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων που αποσκοπούν στην πρόληψη και στον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα κράτη μέλη της. Ως παραδείγματα αυτής της προόδου αναφέρονται η δημιουργία μηχανισμού αμοιβαίας αξιολόγησης για τον εντοπισμό προβλημάτων κατά την εφαρμογή μέτρων, με έναν πρώτο γύρο αξιολόγησης να έχει ξεκινήσει με επιτυχία· επίσης, έχουν αρχίσει οι εργασίες ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, το οποίο είναι εξοπλισμένο με σύστημα τηλεπικοινωνιών, για τη βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας· δημιουργήθηκε ένα δίκτυο επαφών και υποστήριξης για την περαιτέρω βελτίωση των ετήσιων εκδόσεων όσον αφορά την κατάσταση του οργανωμένου εγκλήματος· εγκρίθηκαν κοινές δράσεις σχετικά με το πρόγραμμα Falcone που αφορά τη νομιμοποίηση παράνομου χρήματος και τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων, το αξιόπιστο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση και τις άριστες πρακτικές αμοιβαίας συνδρομής· αναπτύχθηκε προενταξιακό σύμφωνο με τις υποψήφιες για ένταξη χώρες και τέθηκαν περαιτέρω μέτρα για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος και τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά, για παράδειγμα, το έγκλημα υψηλής τεχνολογίας. Η φωνή της Ένωσης ακούστηκε στις διαπραγματεύσεις στα Ηνωμένα Έθνη σχετικά με το σχέδιο σύμβασης για το οργανωμένο διεθνικό έγκλημα και στο Συμβούλιο της Ευρώπης σχετικά με το σχέδιο σύμβασης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο.

Αυτή η σημαντική πρόοδος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο συγκεκριμένο χαρακτήρα του σχεδίου δράσης και στα χρονοδιαγράμματα που περιλαμβάνονται σε αυτό. Η ευρεία συμφωνία των κρατών μελών όσον αφορά το σχέδιο δράσης συνετέλεσε στη δημιουργία του πολιτικού και επαγγελματικού κλίματος που απαιτείται τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο για τη λήψη και την εφαρμογή των αναγκαίων αποφάσεων. Οι εθνικοί εμπειρογνώμονες που είναι αποσπασμένοι στη γραμματεία του Συμβουλίου συνέβαλαν σημαντικά στην εφαρμογή του.

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βιέννης του Δεκεμβρίου 1998, ζητήθηκε να ενισχυθεί η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, υπό το φως των νέων δυνατοτήτων που παρέχει η συνθήκη του Άμστερνταμ. Στην παράγραφο 47 του προγράμματος δράσης του 1998 που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βιέννης ζητείται να οριστικοποιηθεί το σχέδιο δράσης του 1997, να αξιολογηθεί η εφαρμογή του και να μελετηθεί η συνέχεια που θα δοθεί σε αυτό.

Στις παραγράφους 43 κ.ε. του προγράμματος δράσης του 1998 προβλέπονται ορισμένα πρόσθετα στοιχεία με άμεσες συνέπειες στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Πρόσθετα στοιχεία περιέχονται στο ψήφισμα του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος, ή προέρχονται από άλλες εξελίξεις (για παράδειγμα, τις συστάσεις που προκύπτουν από τις εργασίες σχετικά με τις ετήσιες εκδόσεις για την κατάσταση του οργανωμένου εγκλήματος και σχετικά με τις κοινές θέσεις όσον αφορά την προτεινόμενη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και τα πρωτόκολλά της, καθώς και την προτεινόμενη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, στις 15-16 Οκτωβρίου 1999, υπογράμμισε ότι οι πολίτες δικαιούνται να αναμένουν από την Ένωση να αντιμετωπίσει την απειλή κατά της προσωπικής τους ελευθερίας και κατά των νόμιμων δικαιωμάτων τους, την οποία συνιστά η σοβαρή εγκληματικότητα. Για να αντιμετωπιστούν οι απειλές αυτές χρειάζεται κοινή προσπάθεια πρόληψης και καταπολέμησης του εγκλήματος και των εγκληματικών οργανώσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Χρειάζεται συνδυασμένη κινητοποίηση του αστυνομικού και δικαστικού δυναμικού ώστε να εξασφαλίζεται ότι στην Ένωση δεν υπάρχει κρησφύγετο για εγκληματίες ή προϊόντα του εγκλήματος (συμπεράσματα της Προεδρίας, παράγραφος 6). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε υπογράμμισε περαιτέρω ότι είναι αποφασισμένο να ενισχύσει την καταπολέμηση του οργανωμένου και διε-

θνικού εγκλήματος. Το υψηλό επίπεδο ασφάλειας στο χώρο της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης προϋποθέτει αποτελεσματική και συνολική προσέγγιση της καταπολέμησης οιασδήποτε μορφής εγκληματικότητας. Θα πρέπει να επιτευχθεί μια ισόρροπη ανάπτυξη σε όλη την Ένωση μέτρων κατά της εγκληματικότητας με ταυτόχρονη προστασία της ελευθερίας και των νόμιμων δικαιωμάτων των πολιτών και των οικονομικών παραγόντων (συμπεράσματα της Προεδρίας, παράγραφος 40).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε καθιέρωσε ορόσημα για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένα από τα τρία βασικότερα θέματα που εξετάστηκαν ήταν η καταπολέμηση του εγκλήματος σε ολόκληρη την Ένωση. Ορισμένα δε από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου έχουν άμεσο αντίκτυπο στις περαιτέρω εργασίες που πρέπει να διεξαχθούν για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος.

Προς το παρόν, αυτά τα στοιχεία παραμένουν μάλλον διάσπαρτα και δεν συγκροτούν σαφή και συγκροτημένη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτό. Σύμφωνα με την εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βιέννης να μελετηθεί η συνέχεια που θα δοθεί στο σχέδιο δράσης του 1997, τα διάφορα στοιχεία πρέπει να συγκεντρωθούν σε ένα ενιαίο έγγραφο, προσδιορίζοντας το είδος δράσης που θα πρέπει να αναληφθεί, την προτεραιότητα που θα της δοθεί, το ποιος θα είναι αρμόδιος και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Στο παρόν έγγραφο, τα διάφορα στοιχεία συγκεντρώνονται και ομαδοποιούνται βάσει του γενικού τους στόχου. Επίσης, έχει γίνει απόπειρα το σχέδιο συστάσεων να ενταχθεί στο πλαίσιο των εξελίξεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο συστάσεων θα πρέπει να αξιολογηθεί υπό το φως του τι μέλλει γενέσθαι συνολικά και υπό το φως των προτεραιοτήτων ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Ο στόχος πρέπει να είναι μια ολοκληρωμένη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της πρόληψης και του ελέγχου του οργανωμένου εγκλήματος, μια στρατηγική που θα θέτει προτεραιότητες και σαφείς προθεσμίες για την θέσπιση σημείων δράσης και θα κατανέμει αρμοδιότητες για την εφαρμογή τους.

Στις 21 Δεκεμβρίου 1999, η φινλανδική Προεδρία ενημέρωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις συνεχιζόμενες συζητήσεις στους κόλπους του Συμβουλίου με επιστολή του Προέδρου του Συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο συνήλθε στη Βιέννη τον Δεκέμβριο του 1998, ζήτησε από την Ένωση να ενισχύσει τη δράση της για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος υπό το φως των νέων δυνατοτήτων που δημιουργούνται με την συνθήκη του Άμστερνταμ. Το παρόν έγγραφο ανταποκρίνεται σε αυτό το αίτημα.

Οι δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξάνονται. Οι συμβολές των κρατών μελών στην ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση του οργανωμένου εγκλήματος παρέχουν στοιχεία για το φαινόμενο αυτό, καθώς και για την πολύπλευρη δραστηριότητά του, με την οποία παρεισφύρει σε πολλές κοινωνικές πτυχές σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα είναι εκ φύσεως δυναμική. Δεν μπορεί να περιοριστεί σε άκαμπτες δομές. Έχει αποδείξει ότι μπορεί να επιδεικνύει επιχειρηματικό πνεύμα και ικανότητες, καθώς και μεγάλη ευελιξία στην αντίδρασή της στις μεταβαλλόμενες δυνάμεις και καταστάσεις της αγοράς.

Γενικά, οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες δεν περιορίζονται από τα εθνικά σύνορα. Δημιουργούν συχνά εταιρικές σχέσεις εντός και εκτός του εδάφους της Ένωσης, είτε με άτομα είτε με άλλα δίκτυα για τη διάπραξη μεμονωμένων ή πολλαπλών εγκληματικών πράξεων. Οι ομάδες αυτές φαίνεται ότι εμπλέκονται όλο και περισσότερο στη νόμιμη και στην παράνομη αγορά, χρησιμοποιώντας ειδικούς και δομές μη εγκληματικών επιχειρήσεων για να τους βοηθήσουν στις εγκληματικές τους δραστηριότητες. Επιπλέον, εκμεταλλεύονται την ελεύθερη κυκλοφορία χρήματος, αγαθών, προσωπικού και υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ως αποτέλεσμα της συνεχούς τελειοποίησής τους, πολλές οργανωμένες εγκληματικές ομάδες είναι σε θέση να χρησιμοποιούν νομικά κενά και διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, εκμεταλλευόμενες τις ατέλειες των διαφόρων συστημάτων.

Παρότι η απειλή από ομάδες οργανωμένου εγκλήματος εκτός του εδάφους της Ένωσης παρουσιάζει αυξητικές τάσεις, φαίνεται ότι σημαντικά μεγαλύτερη απειλή προέρχεται από ομάδες που κατάγονται από την Ευρώπη και δρουν σε αυτήν, οι οποίες αποτελούνται κυρίως από υπηκόους και κατοίκους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ομάδες αυτές ενισχύουν τις διεθνείς εγκληματικές τους επαφές και επικεντρώνουν τις δραστηριότητές τους στην κοινωνική και επιχειρηματική δομή της ευρωπαϊκής κοινωνίας, για παράδειγμα μέσω της νομιμοποίησης παράνομου χρήματος, της διακίνησης ναρκωτικών και του οικονομικού εγκλήματος. Φαίνεται ότι μπορούν να ενεργούν εύκολα και αποτελεσματικά τόσο στον ευρωπαϊκό χώρο όσο και σε άλλα μέρη του κόσμου και ανταποκρίνονται στην παράνομη ζήτηση αποκτώντας και παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες που εκτείνονται από τα ναρκωτικά και τα όπλα μέχρι τα κλεμμένα οχήματα και τη νομιμοποίηση παράνομου χρήματος. Οι κοινές τους προσπάθειες να επηρεάσουν και να εμποδίσουν το έργο του συστήματος επιβολής του νόμου και του δικαστικού συστήματος δείχνουν το εύρος και τις «επαγγελματικές ικανότητες» αυτών των εγκληματικών οργανώσεων.

Η αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου απαιτεί δυναμική και συντονισμένη αντίδραση από όλα τα κράτη μέλη η οποία δεν θα λαμβάνει απλώς υπόψη τις εθνικές στρατηγικές, αλλά θα επιζητεί επίσης να καταστεί μία ολοκληρωμένη και πολυτομεακή ευρωπαϊκή στρατηγική. Η αντιμετώπιση του συνεχώς μεταβαλλόμενου προσώπου του οργανωμένου εγκλήματος απαιτεί η αντίδραση και η στρατηγική αυτή να παραμένουν ευέλικτες.

Η απειλή του οργανωμένου εθνικού και διεθνούς εγκλήματος απαιτεί από κοινού δράση των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου πυλώνα. Βασικό στοιχείο στο σχέδιο δράσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ το 1997⁽¹⁾ και στο πρόγραμμα δράσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής όσον αφορά τη άριστη δυνατή εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης του Άμστερνταμ σχετικά με έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βιέννης το 1998⁽²⁾, και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, η επισυναπτόμενη στρατηγική ορίζει το πλαίσιο εργασιών του Συμβουλίου, της Επιτροπής, της Ευρωπόλ, του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου και των κρατών μελών, ώστε να ανταποκριθούν σε αυτή την πρόκληση.

(1) ΕΕ C 251 της 15.8.1997, σ. 1.

(2) ΕΕ C 19 της 23.1.1999, σ. 1.

ΜΕΡΟΣ 2

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.1: Ενίσχυση της συγκέντρωσης και της ανάλυσης δεδομένων για το οργανωμένο έγκλημα

Πολιτικός προσανατολισμός

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να βασιστεί σε αξιόπιστα και έγκυρα στοιχεία όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα και τους κακοποιούς.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Σύμφωνα με την σύσταση αριθ. 2 του σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (στο εξής θα αναφέρεται ως «το σχέδιο δράσης του 1997»), η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Κοινότητα εκπόνησε ετήσιες εκθέσεις για το οργανωμένο έγκλημα βάσει στοιχείων που διαβίβασαν τα κράτη μέλη. Οι εκθέσεις αυτές χρησιμοποιήθηκαν από το Συμβούλιο για τη χάραξη κοινής πολιτικής εναντίον του οργανωμένου εγκλήματος. Η παράγραφος 44 στοιχείο δ) του σχεδίου δράσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής για την άριστη δυνατή εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης του Άμστερνταμ σε έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (στο εξής θα αναφέρεται ως «το σχέδιο δράσης του 1998»), προβλέπει την ανάπτυξη αυτών των ετήσιων εκθέσεων για το οργανωμένο έγκλημα με στόχο τη χάραξη στρατηγικών. Η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο iii) του σχεδίου δράσης του 1998 επιβάλλει από την πλευρά της τη βελτίωση των στατιστικών για το διασυνοριακό έγκλημα.

Η διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης που διεξάγεται βάσει της κοινής δράσης που θέσπισε το Συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου 1997 και της παραγράφου 47 στοιχείο γ) του σχεδίου δράσης του 1998 πρόκειται επίσης να συμβάλει στη διαδικασία αυτή.

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Κοινότητα επιδίωξε να αναπτύξει ένα πρότυπο επεξεργασμένων πληροφοριών το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για τον προσδιορισμό των τάσεων του οργανωμένου εγκλήματος.

Η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να υποβάλει πρόταση για τη μεγαλύτερη ευθυγράμμιση των στοιχείων που συγκεντρώνονται από τις εθνικές αρχές επιβολής του νόμου και τις υπηρεσίες ασφαλείας για εικαζόμενες εγκληματικές ενέργειες και υπόπτους, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων όπου υπάρχει σοβαρή υπόνοια ότι εμπλέκεται σε αυτές το οργανωμένο έγκλημα (πρόγραμμα Euclid). Η πρόταση αποσκοπεί, σύμφωνα με τη σύσταση αριθ. 2 του σχεδίου δράσης του 1997, στο να καθοριστούν κοινά πρότυπα για τη συγκέντρωση και ανάλυση δεδομένων καθώς και το ποιος θα έχει πρόσβαση στις διάφορες κατηγορίες δεδομένων και με ποιον τρόπο τα στοιχεία αυτά θα μπορούν να χρησιμοποιούνται και να ανταλλάσσονται μεταξύ κρατών μελών.

Η Επιτροπή χρησιμοποίησε το πρόγραμμα Falcone και άλλα σχετικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για αυτά, για να ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή της ακαδημαϊκής και επιστημονικής κοινότητας στην ανάλυση του οργανωμένου εγκλήματος. Και αυτή η ενέργεια είναι σύμφωνη με τη σύσταση αριθ. 2 του σχεδίου δράσης του 1997. Θα μπορούσε επίσης να θεωρηθεί ως σύμφωνη με την παράγραφο 22 του ψηφίσματος του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος (στο εξής θα αναφέρεται ως «το ψήφισμα του 1998 για την πρόληψη»), η οποία παροτρύνει τα κράτη μέλη και τα σχετικά όργανα να χρησιμοποιούν κατάλληλα κοινοτικά προγράμματα και για τις δραστηριότητες πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος.

Ανάλυση

Απαιτείται συνεχής προσπάθεια για τη βελτίωση της εγκυρότητας, της αξιοπιστίας και της διεθνούς συγκρισιμότητας των δεδομένων για το οργανωμένο έγκλημα καθώς και των ετήσιων εκθέσεων. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να καθιερωθεί, στο μέγιστο δυναστό βαθμό, μια ομοιόμορφη έννοια της συλλογής και χρήσης δεδομένων για το οργανωμένο έγκλημα και τα συναφή φαινόμενα που θα οδηγήσει στη λήψη των καταλληλότερων μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Για την ανίχνευση και την παρεμπόδιση των οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων, τη σύλληψη των κακοποιών, την καταστροφή των εγκληματικών δικτύων και την κατάσχεση των προϊόντων εγκλήματος απαιτείται μία περισσότερο πρωτόβουλη προσέγγιση που θα βασίζεται στην ύπαρξη πληροφοριών. Η εστίαση των ερευνών και ο σχεδιασμός της αντίδρασης της κοινωνίας έναντι του οργανωμένου εγκλήματος απαιτεί γνώση των χαρακτηριστικών, των κινήτρων και του τρόπου δράσης των κακοποιών, του εύρους και των τάσεων που επικρατούν στο οργανωμένο έγκλημα, των συνεπειών του στην κοινωνία καθώς και της αποτελεσματικότητας της αντίδρασης στο οργανωμένο έγκλημα. Στις γνώσεις αυτές περιλαμβάνονται επιχειρησιακά δεδομένα (δεδομένα που αφορούν συγκεκριμένες εικαζόμενες και εξακριβωμένες υποθέσεις) και εμπειρικά δεδομένα (ποιοτικά και ποσοτικά εγκληματολογικά δεδομένα). Πρέπει να διασφαλίζεται η έγκαιρη και αποτελεσματική ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ των διαφόρων αρχών, με ειδική μέριμνα για την προστασία των δεδομένων.

Η βελτίωση των στοιχείων σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα μπορεί επίσης να βοηθήσει τα κράτη μέλη και το Συμβούλιο στο σχεδιασμό της πρόληψης του εγκλήματος και, μέσω αυτού, στην καλύτερη προστασία των πθιανών θυμάτων του. Τα βελτιωμένα αυτά στοιχεία είναι δυνατό να αποκτώνται ιδίως με συμπλήρωση των περιγραφών του τρόπου και του τόπου όπου διαπράχθηκαν τα εγκλήματα και γενικά μέσω βελτιώσεων στη χρησιμότητα των πληροφοριών που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 1. Η ύπαρξη μηχανισμού αξιολόγησης και συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου για την εφαρμογή των συστάσεων θα πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο μέρος της προετοιμασίας και της εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων για το οργανωμένο έγκλημα. Ένας από τους κύριους στόχους του δικτύου επαφής και υποστήριξης θα είναι η επιδίωξη της καθιέρωσης ομοιόμορφης έννοιας για την Ευρωπαϊκή Ένωση, των θεμάτων και των φαινομένων που σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα. Προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στον προσδιορισμό των νέων τάσεων. Απαιτούνται επίσης περαιτέρω ενέργειες για την ενθάρρυνση της ακαδημαϊκής και επιστημονικής κοινότητας να συμβάλει με τις μελέτες της και την έρευνά της στην κατανόηση του φαινομένου του οργανωμένου εγκλήματος.

Αρμοδιότητα: κράτη μέλη, Ευρωπόλ, Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 1⁽¹⁾

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.2: Πρόληψη της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στον δημόσιο και στον νόμιμο ιδιωτικό τομέα

Πολιτικός προσανατολισμός

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να επιδιώξει την πρόληψη της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στο δημόσιο και στο νόμιμο ιδιωτικό τομέα.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Οι συστάσεις αριθ. 7, 8 και 29 του σχεδίου δράσης του 1997 αναφέρονται στη συγκέντρωση και ανταλλαγή πληροφοριών προκειμένου να υπάρξει πρόληψη της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στο δημόσιο και στο νόμιμο ιδιωτικό τομέα. Οι συστάσεις αυτές ζητούν, μεταξύ άλλων, τον αποκλεισμό των ατόμων που έχουν διαπράξει αδικήματα συνδεδεμένα με το οργανωμένο έγκλημα από τη συμμετοχή σε διαδικασίες υποβολής προσφορών που διοργανώνονται από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα, και από την καταβολή επιδοτήσεων ή τη χορήγηση κρατικών αδειών (σύσταση αριθ. 7), τη συγκέντρωση πληροφοριών για φυσικά πρόσωπα που συμ-

(¹) Για κάθε σύσταση έχει καταβληθεί προσπάθεια να οριστεί προτεραιότητα από το 1 έως το 5. Προτεραιότητα 1 σημαίνει ότι οι εργασίες θα πρέπει να ξεκινήσουν αμέσως με στόχο την ταχεία ολοκλήρωση. Προτεραιότητα 3 σημαίνει ότι οι εργασίες μπορούν να ξεκινήσουν εάν υπάρχουν οι σχετικοί πόροι, ή ότι η σύσταση απαιτεί συνεχή δραστηριότητα. Προτεραιότητα 5 σημαίνει ότι οι εργασίες μπορούν να αναβληθούν για αργότερα, παρότι η σύσταση είναι επαρκώς σημαντική ώστε να περιληφθεί στο σχέδιο δράσης. Η προτεραιότητα που δίνεται στα διάφορα σημεία μπορεί να αλλάξει συν το χρόνο, ανάλογα με τις συνθήκες.

μετέχουν στη δημιουργία και διοίκηση νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο έδαφός τους, καθώς και για τη χρηματοδότησή τους (σύσταση αριθ. 8), και διάφορα μέσα για την πρόληψη φορολογικών απατών (σύσταση αριθ. 29). Και οι τρεις συστάσεις υπογραμμίζουν ότι τα μέσα και η σχετική νομοθεσία πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων.

Και οι τρεις συστάσεις έπρεπε να είχαν υλοποιηθεί μέχρι το τέλος του 1998 αλλά ακόμα δεν έχει πραγματοποιηθεί αυτό. Όσον αφορά τη σύσταση αριθ. 7 η οποία, μεταξύ άλλων, αφορά τον αποκλεισμό από τις διαδικασίες υποβολής προσφορών, η MDG εξέτασε τα αποτελέσματα ερωτηματολογίου της Επιτροπής και, στη συνέχεια, αναλήφθηκε μελέτη με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα Falcone. Η Επιτροπή μελετά επί του παρόντος τις συστάσεις της με σκοπό να υποβάλει απαντήσεις ώστε να υπάρξει συγκεκριμένη συνέχεια.

Η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με τα ελευθέρια επαγγέλματα για την εκπόνηση ενός χάρτη των ευρωπαϊκών επαγγελματικών ενώσεων, προς στήριξη του αγώνα κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Ο χάρτης υπογράφηκε στις 27 Ιουλίου 1999.

Η σύσταση αριθ. 10 ζητά την τακτική διαβούλευση των κρατών μελών με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής για την ανάλυση υποθέσεων απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη συναντήθηκαν με την UCLAF, η οποία αργότερα αντικαταστάθηκε από την OLAF. Η διενέργεια τακτικών διαβουλεύσεων εξακολουθεί να είναι επιθυμητή.

Ανάλυση

Τα πρόσωπα που συμμετέχουν στο οργανωμένο έγκλημα επιδιώκουν να διεισδύσουν στο δημόσιο και το νόμιμο ιδιωτικό τομέα για διάφορους λόγους. Οι νόμιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες μπορούν να αποτελέσουν προκάλυμμα για εγκληματικές δραστηριότητες ενώ ταυτόχρονα παρέχουν νέες ευκαιρίες για εγκλήματα (όπως οι απάτες και οι καταχρήσεις). Οι νόμιμες δραστηριότητες προσφέρουν επίσης διαύλους για τη νομιμοποίηση παράνομου χρήματος.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 2. Τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η ισχύουσα νομοθεσία παρέχει τη δυνατότητα αποκλεισμού ενός υποψηφίου για υποβολή προσφορών, ο οποίος έχει διαπράξει αδικήματα συνδεδεμένα με το οργανωμένο έγκλημα, από τη συμμετοχή του σε διαδικασίες προσφορών που διοργανώνουν τα κράτη μέλη και η Κοινότητα. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να μελετηθεί κατά πόσον και υπό ποιες συνθήκες θα μπορούσαν να αποκλεισθούν και τα άτομα που βρίσκονται υπό έρευνα ή καταζητούνται για συμμετοχή σε οργανωμένο έγκλημα. Ειδική προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην παράνομη προέλευση των κεφαλαίων ως πιθανό λόγο αποκλεισμού. Η απόφαση αποκλεισμού ενός ατόμου από τη συμμετοχή του στη διαδικασία προσφορών θα πρέπει να μπορεί να προσβληθεί δικαστικώς.

Κατά τον ίδιο τρόπο, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η ισχύουσα νομοθεσία παρέχει τη δυνατότητα απόρριψης, με βάση τα ίδια κριτήρια, των αιτήσεων για επιδοτήσεις ή κρατικές άδειες.

Θα πρέπει να εκπονηθούν κατάλληλα κοινοτικά μέσα και μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία μεταξύ άλλων θα δίνουν τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής και τα οποία θα περιέχουν ειδικές διατάξεις για τον ρόλο της Επιτροπής τόσο στη διοικητική συνεργασία όσο και στην κατάρτιση «μαύρων καταλόγων», προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι δεσμεύσεις αυτές θα μπορέσουν να υλοποιηθούν ενώ ταυτόχρονα θα υπάρχει συμβατότητα με τους κανόνες που διέπουν την προστασία δεδομένων.

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας αποτελεσματικός μηχανισμός που θα επιτρέπει την έγκαιρη εξακρίβωση της ταυτότητας προσώπων που έχουν διαπράξει αδικήματα συνδεδεμένα με το οργανωμένο έγκλημα, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αυτό ενώ θα λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων. Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση με κανόνες που θα θεσπιστούν κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2002

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 3. Τα κράτη μέλη θα επιδιώξουν να συγκεντρώσουν στοιχεία, τηρώντας τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων, σχετικά με τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη δημιουργία και τη διοίκηση νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο έδαφος των κρατών μελών, ως μέσο πρόληψης της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στο δημόσιο και το νόμιμο ιδιωτικό τομέα. Θα εκπονηθεί μελέτη για το πώς θα μπορούσαν τα στοιχεία αυτά να συγκεντρωθούν και να αναλυθούν με συστηματικό τρόπο και να γνωστοποιηθούν σε άλλα κράτη μέλη και, ενδεχομένως, σε αρμόδιους οργανισμούς στο επίπεδο της Ένωσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, βάσει κατάλληλων κανόνων που θα εκπονηθούν από το Συμβούλιο.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2000

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 4. Θα πρέπει, τηρουμένων των κανόνων για την προστασία των δεδομένων, να θεσπιστούν νομικά μέσα για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος που συνδέεται με φορολογικές απάτες. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να εξεταστούν τα παρακάτω ούτως ώστε:

- σε περιπτώσεις που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα, να μην υπάρχει νομικό κώλυμα για την πρόβλεψη δικαιώματος ή υποχρέωσης των φορολογικών αρχών να ανταλλάσσουν, σε εθνικό επίπεδο, πληροφορίες με τις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, και ειδικότερα με τις δικαστικές, σεβόμενες πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα,
- οι φορολογικές απάτες που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα να υφίστανται την ίδια μεταχείριση όπως οποιαδήποτε άλλη μορφή οργανωμένου εγκλήματος, παρά το γεγονός ότι η φορολογική νομοθεσία ενδέχεται να περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την ανάκτηση του προϊόντος της φορολογικής απάτης,
- οι καταβολές χρημάτων για παράνομους σκοπούς, όπως η δωροδοκία, να μην εκπίπτουν φορολογικά, και
- η πρόληψη και ο έλεγχος της οργανωμένης φορολογικής απάτης, όπως η απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, να βελτιωθούν τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 5. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβουλεύονται τακτικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, με σκοπό την ανάλυση των περιπτώσεων απάτης που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας και τη βαθύτερη γνώση και κατανόηση της πολυπλοκότητας αυτών των φαινομένων εντός των υφισταμένων μηχανισμών και πλαισίων. Εάν χρειάζεται, θα θεσπισθούν πρόσθετοι μηχανισμοί με στόχο τη διεξαγωγή τέτοιων διαβουλεύσεων σε τακτική βάση. Στα πλαίσια αυτά, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής και της μονάδας καταπολέμησης της απάτης (OLAF) της Επιτροπής. Η Επιτροπή καλείται να αναπτύξει, σε στενή συνεργασία με το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη, επιμορφωτικά προγράμματα για τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ώστε να τους επιτρέψει να ερευνούν αποτελεσματικότερα τις περιπτώσεις της κοινοτικής απάτης.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2002

Προτεραιότητα: 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.3: Ενίσχυση της πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος και των δεσμών μεταξύ του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης και της κοινωνίας των πολιτών

Πολιτικός προσανατολισμός

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να δώσει έμφαση στην πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

41. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητά να συμπεριληφθούν οι πτυχές της πρόληψης του εγκλήματος στις δράσεις κατά του εγκλήματος καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξη των εθνικών προγραμμάτων πρόληψης του εγκλήματος. Θα πρέπει να αναπτυχθούν και να οριστούν κοινές προτεραιότητες όσον αφορά την πρόληψη του εγκλήματος στην εξωτερική και την εσωτερική πολιτική της Ένωσης και να ληφθούν υπόψη κατά την προπαρασκευή νέων νομοθετημάτων.
42. Θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω ανταλλαγές κατευθυντήριων γραμμών, να ενισχυθεί το δίκτυο των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την πρόληψη του εγκλήματος καθώς και το δίκτυο συνεργασίας μεταξύ των εθνικών οργανώσεων πρόληψης του εγκλήματος, και θα πρέπει επίσης να διευρευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας ενός προγράμματος με κοινοτική χρηματοδότηση το οποίο θα αποβλέπει στους ίδιους στόχους. Οι πρώτες προτεραιότητες της συνεργασίας αυτής θα πρέπει να είναι η εγκληματικότητα των νέων, των πόλων και η εγκληματικότητα που έχει σχέση με τα ναρκωτικά.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Η παράγραφος 51 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την ανάπτυξη συνεργασίας και κοινών μέτρων σε θέματα που έχουν σχέση με την πρόληψη του εγκλήματος.

Το πλαίσιο για τα μέτρα πρόληψης στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος παρέχεται από το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος.

Η παράγραφος 33 του ψηφίσματος του Συμβουλίου καλεί τα κράτη μέλη, την Ευρώπη και την Επιτροπή, στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, να μελετήσουν το θέμα και τα συναφή ζητήματα. Στη συνέχεια, η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρώπη, καλείται να εκπονήσει περιεκτική έκθεση μέχρι το τέλος του 2000 στην οποία:

- να περιέχονται προτάσεις για το πώς θα μπορούσαν να προωθηθούν προληπτικά μέτρα κατά τις μελλοντικές εργασίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και ιδίως να λαμβάνονται υπόψη στη νομοθετική διαδικασία,
- να μελετώνται ποια μέτρα πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος είναι σκόπιμο να ληφθούν, από ποιους φορείς εξουσίας και σε ποιο επίπεδο, με στόχο τη βέλτιστη αποτελεσματικότητα,
- να γίνεται ανάλυση των προτάσεων για την ενθάρρυνση της αξιολόγησης των μέτρων πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος,
- να αναλύονται οι δυνατοί τρόποι λήψης προληπτικών μέτρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (με δεδομένη μάλιστα τη συνθήκη του Άμστερνταμ),

- να διατυπώνονται προτάσεις για τον καταρτισμό και την ενημέρωση καταλόγου ορθών πρακτικών στον τομέα της προληπτικής αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος,
- να μελετάται ο βαθμός στον οποίο σκέψεις και μέτρα για την προληπτική αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία της διεύρυνσης και τις σχέσεις με τρίτες χώρες.

Ανάλυση

Το οργανωμένο έγκλημα, όπως εξάλλου και το έγκλημα γενικά, δεν διαδίδεται τυχαία. Το εύρος αδικημάτων όπως η εμπορία ναρκωτικών, η εμπορία ανθρώπων, η δωροδοκία και το οικονομικό έγκλημα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη δραστηρίων εγκληματιών, από την ύπαρξη ευκαιριών για εγκληματική δράση και από τον προσανοτολισμό των εργασιών εκείνων που επιδιώκουν να ελέγξουν το οργανωμένο έγκλημα. Τα κράτη μέλη πρέπει να διερευνήσουν τρόπους ώστε η διάπραξη του εγκλήματος να γίνει δυσκολότερη, να συνεπάγεται μεγαλύτερους κινδύνους για τον παραβάτη (συγκεκριμένα τον κίνδυνο της ανακάλυψης και της σύλληψης) και τα πιθανά οφέλη του δράστη του εγκλήματος να μειωθούν ή να εξαλειφθούν. Κατά τη λήψη τέτοιων μέτρων πρόληψης του εγκλήματος πρέπει να γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος συμβάλλει ταυτόχρονα και στην αποτελεσματική πρόληψη και στον έλεγχο του εγκλήματος γενικότερα, και ότι η πρόληψη του εγκλήματος γενικότερα συμβάλλει με τη σειρά της στην αποτελεσματική πρόληψη και στον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο που να ενισχύει την εφαρμογή του ψηφίσματος του Συμβουλίου για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος, με την κινητοποίηση όλων των δυνάμεων της κοινωνίας προκειμένου να μειωθεί η ζήτηση παράνομων προϊόντων και υπηρεσιών, και να αποτρέψει τη διείσδυση του οργανωμένου εγκλήματος στην κοινωνία. Στην προσπάθεια αυτή, θα πρέπει να ακολουθείται η αρχή της επικουρικότητας· η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να επιδιώκει την ενίσχυση και συμπλήρωση των δράσεων που αναλαμβάνονται σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Οι τοπικές κοινοτικές οργανώσεις, η επιχειρηματική κοινότητα και άλλοι τομείς της κοινωνίας θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να αναπτύξουν συνεργασίες μεταξύ τους και με τις αρχές για την παρεμπόδιση και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν μήπως κάποιοι στόχοι σχετικοί με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος θα μπορούσαν, σύμφωνα με τις βασικές αρχές των νομικών συστημάτων και των εσωτερικών πολιτικών τους, να επιτευχθούν από μη δημόσιους οργανισμούς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ωστόσο, οι δημόσιες αρχές πρέπει πάντοτε να παρεμβαίνουν όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τα νόμιμα δικαιώματα των ατόμων, ενώ οι αποφάσεις για την επιβολή καταναγκαστικών μέτρων πρέπει να λαμβάνονται μόνο από δικαστικές αρχές.

Μελέτες έχουν δείξει ότι υπάρχουν πολυάριθμες μέθοδοι που είναι αποτελεσματικές, τουλάχιστον σε ορισμένες περιπτώσεις. Ακόμη περισσότερες έχει προκύψει ότι είναι πολλά υποσχόμενες, μολονότι δεν υπήρξαν μέχρι τώρα αξιόπιστες εμπειρικές αποδείξεις ότι φέρνουν αποτελέσματα. Από την άλλη, έχει επίσης προκύψει από την έρευνα ότι πολλές άλλες ευρέως χρησιμοποιούμενες μέθοδοι δεν έχουν ουσιαστικές επιπτώσεις στην πρόληψη του εγκλήματος, τουλάχιστον σε ορισμένες περιπτώσεις. Επιπλέον, προκύπτουν περισσότερα στοιχεία για τη σχετική αποτελεσματικότητα των διαφόρων μεθόδων. Όπως ζητά το ψήφισμα του Συμβουλίου, οι πληροφορίες αυτές σχετικά με τις επιτυχείς προσεγγίσεις και τις «βέλτιστες πρακτικές» πρέπει να διαδοθούν ευρύτερα σε τοπικό και εθνικό επίπεδο σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ πρέπει επίσης να διερευνηθεί η δυνατότητα προσαρμογής των επιτυχών προσεγγίσεων σε διαφορετικές καταστάσεις.

Συγχρόνως, τα κράτη μέλη πρέπει να διερευνήσουν τρόπους για να αποτραπεί η περιθωριοποίηση, δεδομένου ότι πολλοί εγκληματογόνοι παράγοντες συνδέονται με τις κακές συνθήκες διαβίωσης και την περιθωριοποίηση. Αυτό επιβάλλει να δοθεί προσοχή στη δίκαιη, πλήρη και αποτελεσματική κοινωνική ασφάλιση, στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, στα μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας, καθώς και στην ενίσχυση της πρόληψης του εγκλήματος μέσω του πολεοδομικού προγραμματισμού.

Εκτός από τα γενικά εκπαιδευτικά μέτρα, πρέπει να αναπτυχθούν ειδικά εκπαιδευτικά μέτρα για να ενισχύσουν το σεβασμό προς το νόμο.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην καταπολέμηση της ανάπτυξης και διάδοσης των παράνομων αγορών, όπως η αγορά παράνομων ναρκωτικών, σύμφωνα και με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη στρατηγική

της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση των ναρκωτικών (2000-2004) [COM(1999) 239]. Σύμφωνα με την παράγραφο 50 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, η εν λόγω στρατηγική για τη καταπολέμηση των ναρκωτικών εγκρίθηκε κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι στις 10-11 Δεκεμβρίου 1999.

Για την πρόληψη της υποτροπής, θα πρέπει να γίνει προσπάθεια να διακόπτονται οι αναπτυσσόμενες εγκληματικές σταδιοδρομίες σε όσο το δυνατόν πρωιμότερο στάδιο. Τέτοιες προσπάθειες πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να χρησιμοποιούν, όπου ενδείκνυται, αναμορφωτικά και όχι περιοριστικά μέτρα, ώστε να ευνοείται η κοινωνική ένταξη. Πρέπει να τονιστεί η σημασία των μέτρων που συμβάλλουν στην κοινωνική επανένταξη των παραβατών και στην εκτέλεση των ποινών ώστε να αποτρέπεται η υποτροπή.

Ενίοτε προκύπτουν ευκαιρίες για έγκλημα επειδή πιθανόν να μην δίδεται επαρκής προσοχή στις επιπτώσεις που έχουν για το έγκλημα οι αποφάσεις των αρχών των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τις περιπτώσεις αποφάσεων που θεωρείται ότι έχουν άμεσες επιπτώσεις στο σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης και στη δραστηριότητα των επαγγελματιών της ποινικής δικαιοσύνης. Η προοπτική πρόληψης του εγκλήματος πρέπει να ενσωματωθεί στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό επιβάλλει την αναγνώριση της σημασίας και της επίδρασης της προοπτικής πρόληψης του εγκλήματος ασχέτως του τομέα της διοίκησης, του τομέα πολιτικής ή του υπουργικού χαρτοφυλακίου στο οποίο εμπίπτει το μέτρο.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 6. Βάσει των παραγράφων 41 και 42 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, καλείται η Επιτροπή να συνεργαστεί με το Συμβούλιο για την προετοιμασία μιας πρότασης νομοθετικής πράξης που θα επιβάλλει σε όλες τις επιτροπές και τους λοιπούς προπαρασκευαστικούς οργανισμούς σε επίπεδο τόσο εθνικό όσο και Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν προτείνουν νομικές μεταρρυθμίσεις (ακόμα και όταν αυτές δεν έχουν άμεσες επιπτώσεις στην πολιτική κατά του εγκλήματος), να αξιολογούν δεόντως τον αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων επί του εγκλήματος, π.χ. επί της απάτης ή άλλων καταχρήσεων. Εάν δεν γίνει τέτοια αξιολόγηση, θα πρέπει να αναφέρεται ο λόγος.

Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των νομικών πράξεων που εκδίδονται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο πρέπει να επικουρείται δεόντως από εμπειρογνώμονες με τα κατάλληλα προσόντα στον τομέα της πρόληψης του εγκλήματος, όπως τα εθνικά, κεντρικά σημεία, ή μέσω της δημιουργίας δικτύου εμπειρογνομένων από τις εθνικές οργανώσεις καταπολέμησης του εγκλήματος.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.4: Αναθεώρηση και βελτίωση της νομοθεσίας, καθώς και των ελεγκτικών και ρυθμιστικών πολιτικών σε εθνικό και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πολιτικός προσανατολισμός

Η συναφής νομοθεσία, καθώς και τα συστήματα ελέγχου και ρύθμισης του εγκλήματος, πρέπει να υποβάλλονται σε τακτική κριτική αναθεώρηση.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

32. Έχοντας κατά νου την ανακοίνωση της Επιτροπής, πρέπει να θεσπιστούν στοιχειώδη πρότυπα για την έννομη προστασία των θυμάτων της εγκληματικότητας, ειδικότερα όσον αφορά την έννομη προστασία των

θυμάτων ενώπιον της δικαιοσύνης και το δικαίωμα αποζημίωσής τους, μεταξύ άλλων για τη δικαστική δαπάνη. Επιπλέον, πρέπει να θεσπισθούν εθνικά προγράμματα για τη χρηματοδότηση δημόσιων αλλά και μη κυβερνητικών μέτρων για την αρωγή και την προστασία των θυμάτων.

48. Ανεξάρτητα από τους ευρύτερους τομείς που προβλέπει η συνθήκη του Άμστερνταμ και το σχέδιο δράσης της Βιέννης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι, όσον αφορά τα εθνικά ποινικά δίκαια, οι προσπάθειες να συμφωνηθούν κοινοί ορισμοί, ποινικές υποστάσεις και κυρώσεις θα πρέπει να εστιασθούν σε πρώτη φάση σε περιορισμένο αριθμό τομέων ιδιαίτερης σημασίας, όπως το οικονομικό έγκλημα (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διαφθορά, παραχάραξη του ευρώ), το λαθρεμπόριο ναρκωτικών, η εμπορία ανθρώπων, ιδίως δε η εκμετάλλευση γυναικών, η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, η εγκληματικότητα υψηλής τεχνολογίας και η περιβαλλοντική εγκληματικότητα.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Ορισμένες από τις υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες αποσκοπούν στην ενίσχυση του νομοθετικού συστήματος και των συστημάτων ελέγχου και ρύθμισης του εγκλήματος.

Η παράγραφος 46 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1998 (το οποίο πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή εντός διετίας) ζητά την επισημάνση των μορφών συμπεριφοράς στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών, για τις οποίες είναι επείγον και αναγκαίο να θεσπιστούν μέτρα για την καθιέρωση βασικών κανόνων για τα συστατικά τους στοιχεία και τις κυρώσεις και, εάν χρειάζεται, να εκπονηθούν κατάλληλα μέτρα. Οι παράγραφοι 50 στοιχείο γ) και 51 στοιχείο α) (οι οποίες πρόκειται, με τη σειρά τους, να τεθούν σε εφαρμογή σε πέντε χρόνια) ζητούν αντίστοιχα τη συνεχή εκπόνηση μέτρων για τη θέσπιση βασικών κανόνων σχετικά με τα συστατικά στοιχεία συμπεριφοράς και τις κυρώσεις στους τομείς του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και τον προσδιορισμό των ειδικών μορφών εγκλήματος που θα μπορούσαν να καταπολεμηθούν αποτελεσματικότερα με μια συνολική προσέγγιση από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την παράγραφο 46 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1998, το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1999, υπογράμμισε ότι θα πρέπει το Συμβούλιο να εκδώσει νομική πράξη για την πρόληψη, τον έλεγχο και την προσέγγιση των νομοθεσιών σχετικά με την παραχάραξη του ευρώ. Στις 14 Σεπτεμβρίου 1999, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για μια απόφαση-πλαίσιο σχετικά με την παραχάραξη και τα μέσα πληρωμής πλην των ρευστών.

Η σύσταση αριθ. 6 του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά να αναπτυχθεί μια συνολική πολιτική κατά της διαφθοράς, στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη οι εργασίες που έχουν ήδη διεξαχθεί σε άλλους διεθνείς οργανισμούς, προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση. Η πολυτομεακή ομάδα παρατήρησε ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής, του Μαΐου 1997, καθορίζει τη βάση για μια συνολική πολιτική κατά της διαφθοράς και ότι, υπό το φως των εργασιών που έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή αρχίσει στα πλαίσια του πρώτου και του τρίτου πυλώνα, τα βασικά στοιχεία της συνολικής πολιτικής έχουν πλέον προσδιοριστεί και χρησιμοποιούνται. Η πρόοδος των εργασιών στον τομέα αυτό θα πρέπει να βρίσκεται υπό συνεχή επισκόπηση.

Η παράγραφος 47 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1998 καλεί την Επιτροπή να αρχίσει να εξετάζει τις δυνατότητες εναρμόνισης των κανόνων στον τομέα της προστασίας δεδομένων. Οι σχετικές εργασίες έχουν ήδη αρχίσει.

Η σύσταση αριθ. 18 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά να θεσπιστεί η ευθύνη των νομικών προσώπων στην περίπτωση που το νομικό πρόσωπο είναι αναμειγμένο σε οργανωμένο έγκλημα. Παρόλο που η σύσταση αυτή επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή στα τέλη του 1998, αυτό δεν έχει γίνει ακόμα. Η πολυτομεακή ομάδα εξέτασε ένα ανεπίσημο έγγραφο για την ευθύνη των νομικών προσώπων, πραγματοποιήθηκε ένα σεμινάριο για το θέμα αυτό βάσει του σχεδίου Grotius, και έχει διανεμηθεί ένα συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο.

Η παράγραφος 51 στοιχείο γ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά να εξεταστεί το ζήτημα της παροχής βοήθειας στα θύματα με τη διενέργεια συγκριτικής μελέτης των συστημάτων αποζημίωσης των θυμάτων και με την αξιολόγηση της δυνατότητας σχετικών ενεργειών στο επίπεδο της Ένωσης. Η Επιτροπή ανέλαβε πρωτοβουλίες σχετικά με το ζήτημα αυτό.

Η κύρια εντολή για τη βελτίωση των εργαλείων αναθεώρησης του ισχύοντος συστήματος περιέχεται στην παράγραφο 47 στοιχείο γ) του σχεδίου δράσης, η οποία ζητά τη συνέχιση της διαδικασίας αμοιβαίας αναγνώρισης στα πλαίσια της κοινής δράσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου 1997.

Ανάλυση

Σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη βελτίωση της απάντησης προς το οργανωμένο έγκλημα. Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω εργασία για να εξασφαλιστεί ότι οι συστάσεις, τα διεθνή εγχειρίσματα και οι πολιτικές πράγματι εφαρμόζονται, για να εντοπιστούν προβλήματα που ενδεχομένως προκύπτουν και για να αναπτυχθούν, όπου απαιτείται, νέοι μηχανισμοί και μέθοδοι για να ξεπεραστούν τέτοια προβλήματα. Πρέπει επίσης να αναγνωριστεί η σημασία της διατήρησης ενός βαθμού ευελιξίας κατά τη διαμόρφωση της κατάλληλης αντίδρασης σε ένα φαινόμενο που είναι πολύπλευρο και συνεχώς εξελίσσεται.

Οι εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αναθεώρηση και βελτίωση της νομοθεσίας και των πολιτικών πρέπει να διεξάγονται με προγραμματισμένο τρόπο, δίνοντας την κύρια έμφαση, όπου είναι δυνατόν, στα αδικήματα που δείχνουν να αποτελούν τη μεγαλύτερη απειλή για τα κράτη μέλη και την Ένωση, και στις νομοθετικές διατάξεις και πολιτικές που φαίνεται να εμποδίζουν την ανάπτυξη συντονισμένης απάντησης στο οργανωμένο έγκλημα. Η έμφαση των εργασιών μπορεί να κυμαίνεται ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες περιστάσεις και απειλές, όπως προτείνεται για παράδειγμα στις ετήσιες εκθέσεις για το οργανωμένο έγκλημα.

Κατά την αναθεώρηση της νομοθεσίας και των πολιτικών πρέπει ειδικότερα να χρησιμοποιηθούν οι αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την κοινή δράση που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 3 Δεκεμβρίου 1997.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 7. Σύμφωνα με τις παραγράφους 46 στοιχείο α), 50 στοιχείο γ) και 51 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1998 και με την παράγραφο 48 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, το Συμβούλιο θα πρέπει, όπου κρίνεται αναγκαίο, να εκδίδει νομικές πράξεις με σκοπό την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών.

Σε αυτές τις νομικές πράξεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στοιχειώδεις κανόνες για τα συστατικά στοιχεία των αδικημάτων και των ποινών που άπτονται του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και της εμπορίας ναρκωτικών. Λαμβάνοντας, ειδικότερα, υπόψη τα συμπεράσματα του Τάμπερε, θα πρέπει να εξετάζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα αδικήματα: εγκλήματα υψηλής τεχνολογίας (απάτες μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών και αδικήματα μέσω του διαδικτύου), λαθρεμπορία ναρκωτικών, εμπορία ανθρώπων (ιδίως εκμετάλλευση γυναικών), αδικήματα σχετικά με την τρομοκρατία, οικονομικά εγκλήματα (ξέπλυμα χρημάτων, δωροδοκία, παραχάραξη του ευρώ), φορολογική απάτη, σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και περιβαλλοντικά εγκλήματα. Πρέπει επίσης να εξεταστεί εάν είναι σκόπιμη η ανάπτυξη μιας γενικότερης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αυτές τις συγκεκριμένες μορφές εγκλήματος, λαμβάνοντας υπόψη τις εργασίες που διεξάγονται σε άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα· για κάθε αδίκημα πρέπει να οριστούν διαφορετικές προθεσμίες. Η έρευνα και η εξέταση του πρώτου αδικήματος πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000, ενώ τα υπόλοιπα αδικήματα πρέπει να εξεταστούν με ρυθμό τουλάχιστον ένα ανά Προεδρία.

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 8. Το Συμβούλιο πρέπει να συνεχίσει και να ενισχύσει τη διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης με βάση την κοινή δράση της 5ης Δεκεμβρίου 1997, με μια σωστή ισορροπία μεταξύ επιβολής του νόμου και δικαστικών και δικαστικών ζητημάτων. Στόχος πρέπει να είναι η ικανότητα αξιολόγησης εις βάθος των διεθνών εγχειρημάτων που αποφασίζονται βάσει του τίτλου VI της συνθήκης ΕΕ. Το Συμβούλιο πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα καθορισμού κοινών προτύπων για τις αμοιβαίες αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται από τις διάφορες ομάδες εμπειρογνομόνων και να χορηγήσει επαρκείς και μόνιμους πόρους για τη διενέργεια αυτών των αξιολογήσεων.

Ο μηχανισμός αμοιβαίας αξιολόγησης που καθιερώνεται στο πλαίσιο της κοινής δράσης της 5ης Δεκεμβρίου 1997 πρέπει να επιφυλάσσεται για τις σημαντικότερες δραστηριότητες πρόληψης και ελέγχου του οργανωμένου εγκλήματος, όπως η αμοιβαία συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις, τα ναρκωτικά, τα θέματα επιβολής του νόμου και η έκδοση. Επιπλέον, το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάσει περαιτέρω τη δυνατότητα συμπλήρωσης αυτού του

μηχανισμού αμοιβαίας αξιολόγησης με έναν απλουστευμένο και συνοπτικό μηχανισμό που θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση από τα κράτη μέλη συγκεκριμένων εγχειρημάτων. Ο απλουστευμένος και συνοπτικός μηχανισμός θα μπορούσε να χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση συγκεκριμένων τομέων της υλοποίησης ή για ζητήματα που απαιτούν ταχεία αξιολόγηση.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο. Στενή συνεργασία, όπου απαιτείται, με Επιτροπή, Ευρωπόλ ή ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο.

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα· καθιέρωση συμπληρωματικού μηχανισμού πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 9. Η Επιτροπή καλείται να καταρτίσει πρόταση για μια νομοθετική πράξη σχετικά με την ποινική, αστική και διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων στην περίπτωση που το νομικό πρόσωπο είναι αναμειγμένο σε οργανωμένο έγκλημα.

Αρμοδιότητα: Επιτροπή, Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.5: Ενίσχυση της έρευνας για το οργανωμένο έγκλημα

Πολιτικός προσανατολισμός

Θα πρέπει να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των ερευνητικών μέσων, τηρουμένων δεόντως των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

23. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι αποφασισμένο να αντιμετωπίσει στην πηγή της την παράνομη μετανάστευση, ιδίως με την καταπολέμηση εκείνων που ενέχονται στην εμπορία ανθρώπων και την οικονομική εκμετάλλευση των μεταναστών. Προτρέπει να θεσπισθεί νομοθεσία που να προβλέπει αυστηρές κυρώσεις εναντίου αυτού του σοβαρού εγκλήματος. Το Συμβούλιο καλείται να θεσπίσει σχετική νομοθεσία μέχρι το τέλος του 2000, με βάση πρόταση της Επιτροπής. Τα κράτη μέλη, μαζί με την Ευρωπόλ, θα πρέπει να κατευθύνουν τις προσπάθειές τους στην ανίχνευση και την εξάρθρωση των ενεχόμενων εγκληματικών δικτύων. Τα δικαιώματα των θυμάτων των δραστηριοτήτων αυτών οφείλουν να διασφαλίζονται, με ιδιαίτερη έμφαση στα προβλήματα των γυναικών και των παιδιών.
33. Μια βελτιωμένη αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και η αναγκαία προσέγγιση των νομοθεσιών θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των αρχών και τη δικαστική προστασία των ιδιωτών. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης η οποία, κατά τη γνώμη του, θα πρέπει να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας τόσο σε αστικά όσο και σε ποινικά θέματα εντός της Ένωσης. Η αρχή αυτή θα πρέπει να ισχύει για όλες τις αποφάσεις των δικαστικών αρχών.
36. Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να εφαρμοσθεί τις αποφάσεις της προδικασίας, ιδίως για εκείνες οι οποίες θα επέτρεπαν στις αρμόδιες αρχές να δράσουν ταχέως για τη συλλογή αποδείξεων και να προβαίνουν στην κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων τα οποία εύκολα μεταφέρονται· τα αποδεικτικά στοιχεία που νομίμως συλλέγονται από τις αρχές ενός κράτους μέλους θα πρέπει να γίνονται δεκτά ενώπιον των δικαστηρίων των άλλων κρατών μελών, αφού ληφθούν υπόψη οι κανόνες και πρακτικές που ισχύουν σε αυτά.

44. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί τη σύσταση επιχειρησιακής ομάδας εργασίας των ευρωπαϊών αρχηγών αστυνομίας με σκοπό αφενός την ανταλλαγή, σε συνεργασία με την Ευρωπόλ, εμπειριών, κατευθυντήριων γραμμών και πληροφοριών για τις τρέχουσες τάσεις του διασυνοριακού εγκλήματος και αφετέρου τη συμβολή στην κατάσχεση σχεδίων δράσης.
47. Θα πρέπει να δημιουργηθεί μία ευρωπαϊκή αστυνομική ακαδημία για την εκπαίδευση των ανωτέρων φορέων. Στην αρχή θα πρέπει να λειτουργεί ως δίκτυο υφιστάμενων εθνικών ιδρυμάτων κατάρτισης. Θα πρέπει επίσης να είναι ανοιχτό στις αρχές των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Η παράγραφος 44 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την από κοινού αξιολόγηση ειδικών τεχνικών έρευνας όσον αφορά την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένης εγκληματικότητας [βλέπε άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΕ].

Η παράγραφος 44 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την εξέταση των ρυθμίσεων βάσει των οποίων μια υπηρεσία επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους μπορεί να αναλαμβάνει δράση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους (άρθρο 32 της συνθήκης ΕΕ), λαμβανομένου υπόψη του κεκτημένου του Σένγκεν. Το σχέδιο δράσης του 1998 ορίζει περαιτέρω ότι θα πρέπει να εξεταστούν ιδίως δύο θέματα:

- ο καθορισμός των προϋποθέσεων και των περιορισμών υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους μπορούν να αναλαμβάνουν δράση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, σε σύνδεση και συμφωνία με αυτό,
- ως αντιστάθμισμα, ποιους τύπους δράσεων — και σύμφωνα με ποιες ρυθμίσεις — είναι κάθε κράτος μέλος διατεθειμένο να δεχθεί στο έδαφος του;

Η δημιουργία ενός συλλογικού πλαισίου για αυτές τις δραστηριότητες είναι μια από τις προτεραιότητες της αστυνομικής συνεργασίας. Το πλαίσιο αυτό μπορεί να είναι ελαστικό.

Η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο α) σημείο iii) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την ένταξη της καταπολέμησης των δικτύων λαθρομετανάστευσης στις προτεραιότητες της επιχειρησιακής συνεργασίας, ιδίως με τη χρησιμοποίηση των εθνικών μονάδων ως δικτύου εθνικών σημείων επαφής αρμόδιων για την καταπολέμησή τους.

Η παράγραφος 44 στοιχείο γ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την ανάπτυξη και τη διεύρυνση της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου της Ένωσης και την ενίσχυση της τεχνικής συνεργασίας των αστυνομικών. Οι κοινές δράσεις που διεξάγονται ιδίως από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να χρησιμεύσουν ενδεχομένως ως πρότυπο και να διευρυνθούν σε συντονισμό με τις εθνικές αστυνομίες και τις χωροφυλακές και σε στενή διασύνδεση με τις δικαστικές αρχές. Μεσοπρόθεσμα, η Ευρωπόλ καλείται να χρησιμεύσει ως σημείο στήριξης για τις μελλοντικές αυτές πρωτοβουλίες, οι οποίες θα μπορούν να προωθηθούν στα πλαίσια των «αποφάσεων για οποιοδήποτε άλλο σκοπό συνεπή με τους στόχους του τίτλου VI της συνθήκης ΕΕ», όπως αυτές χαρακτηρίζονται στη συνθήκη του Άμστερνταμ.

Η παράγραφος 44 στοιχείο ε) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την κύρωση των συμβάσεων CIS και Νεάπολη II μέχρι τις 31 Ιουλίου 2001 και τη λήψη μέτρων για την ουσιαστική εφαρμογή τους.

Η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο vii) ζητά να μελετηθεί η δυνατότητα δημιουργίας ενός συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δακτυλικών αποτυπωμάτων μεταξύ των κρατών μελών.

Η παράγραφος 48 στοιχείο β) σημείο iii) ζητά την προώθηση της συνεργασίας και των κοινών πρωτοβουλιών στον τομέα της κατάρτισης του προσωπικού επιβολής του νόμου, των ανταλλαγών αξιωματικών συνδέσμων, των αποσπάσεων, της χρήσης των εξοπλισμών και της εγκληματολογικής έρευνας.

Ανάλυση

Λόγω της μυστικότητας που χαρακτηρίζει σε μεγάλο μέρος το οργανωμένο έγκλημα και δεδομένου ότι είτε δεν υπάρχουν μεμονωμένα θύματα, είτε τα θύματα έχουν προσχωρήσει στην οργάνωση ή έχουν υποστεί εκφοβισμό, θα πρέπει να δοθεί προσοχή ώστε να διασφαλίζεται ότι παρέχονται επαρκείς πόροι για τις έρευνες και ότι οι ερευνητές έχουν στη διάθεσή τους εκτενές φάσμα νομικών μέσων για τη διεξαγωγή των διαφόρων ερευνών και την εξασφάλιση των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων. Η χρήση μηχανισμών όπως η ηλεκτρονική παρακολούθηση, οι μυστικοί πράκτορες και οι υποσχέσεις περί ασυλίας ή μείωσης των ποινών με αντάλλαγμα τη συνεργασία απαιτεί την εξεύρεση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ αποτελεσματικότητας και προστασίας των θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ερευνών απαιτεί επίσης ανάπτυξη νέων ερευνητικών μέσων, την παροχή κατάλληλης κατάρτισης στους ερευνητές και στις δικαστικές αρχές, καθώς και την παροχή των αναγκαίων πόρων και των κατάλληλων εργασιακών δομών, πράγμα το οποίο απαιτεί μερικές φορές υψηλό βαθμό εξειδίκευσης.

Η έρευνα των διεθνών πτυχών του οργανωμένου εγκλήματος απαιτεί στενότερη διεθνή συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Μια δυνατότητα θα ήταν η δημιουργία διεθνών ερευνητικών ομάδων.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 10. Σύμφωνα με την παράγραφο 43 σημείο 1 στοιχείο α) σημείο iii) του σχεδίου δράσης του 1998 και την παράγραφο 23 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, η καταπολέμηση των δικτύων παράνομης μετανάστευσης πρέπει να αποτελέσει υψηλή προτεραιότητα της επιχειρησιακής συνεργασίας. Με αυτό κατά νου, τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με την Ευρώπη, την Επιτροπή και το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο, θα καταβάλουν προσπάθειες να διασφαλίσουν ότι έχουν καθορισθεί σαφείς κανόνες για το συντονισμό των ερευνών σε δίκτυα αυτού του είδους, τόσο σε επίπεδο επιβολής του νόμου, όσο και σε δικαστικό επίπεδο. Επιπλέον, το Συμβούλιο θα επανεξετάσει τη λειτουργία των ερευνών σε αυτόν τον τομέα με σκοπό να βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα της πρόληψης και της εξάρθρωσης δικτύων παράνομης μετανάστευσης. Σε στενή συνεργασία με την Ευρώπη, την Επιτροπή και το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο, θα πρέπει να εκπονηθούν κατευθυντήριες γραμμές για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εθνικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου σχετικά με τα δίκτυα παράνομης μετανάστευσης, καθώς και για άλλες μορφές συνεργασίας που θα συμβάλουν στον εντοπισμό και στην αντίδραση σε δίκτυα αυτού του είδους. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η άντληση πόρων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας μιας ειδικής ομάδας, αποτελούμενης από εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών.

Αρμοδιότητα: κράτη μέλη, Συμβούλιο, Επιτροπή, Ευρώπη, ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 11. Οι αρμόδιες ειδικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου θα πρέπει να προσπαθήσουν να αναπτύξουν, σε διεθνές επίπεδο, κοινά πρότυπα για τις έρευνες και την εμπειρογνομοσύνη όσον αφορά τις νέες εξελίξεις σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και να προαγάγουν τις ανταλλαγές εμπειριών και τεχνικού εξοπλισμού. Μία προσέγγιση ανά σχέδιο, σύμφωνη με τα ήδη συμφωνηθέντα πρότυπα, θα πρέπει να αποτελέσει τη βασική κινητήρια δύναμη της πρόληψης και του ελέγχου του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αρμοδιότητα: κράτη μέλη, Συμβούλιο, Ευρώπη

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2002

Προτεραιότητα: 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.6: **Ενίσχυση της Ευρωπόλ**

Πολιτικός προσανατολισμός

Θα πρέπει να αναπτυχθούν οι δυνατότητες της Ευρωπόλ ώστε να καταστεί ένα αποτελεσματικό μέσο των κρατών μελών για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

43. Θα πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως η συνεργασία μεταξύ των αρχών των κρατών μελών κατά τη διερεύνηση του διασυνοριακού εγκλήματος σε ένα κράτος μέλος. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την άμεση σύσταση κοινών ερευνητικών ομάδων όπως προβλέπεται στη συνθήκη, ως πρώτο βήμα για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου ναρκωτικών, της εμπορίας ανθρώπων καθώς και της τρομοκρατίας. Οι σχετικοί κανόνες που θα θεοπιστούν θα πρέπει να επιτρέπουν σε αντιπροσώπους της Ευρωπόλ να συμμετέχουν, ανάλογα με τις ανάγκες, στις εν λόγω ομάδες με επικουρική ιδιότητα.
45. Η Ευρωπόλ διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο κατά την πρόληψη, την ανάλυση και έρευνα της εγκληματικότητας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να παρέχει στην Ευρωπόλ την αναγκαία υποστήριξη και τους αναγκαίους πόρους. Στο άμεσο μέλλον ο ρόλος της θα πρέπει να ενισχυθεί με τη συλλογή επιχειρησιακών δεδομένων από τα κράτη μέλη και με την παροχή της δυνατότητας να ζητά από τα κράτη μέλη να αρχίζουν, να διεξάγουν ή να συντονίζουν έρευνες ή να δημιουργούν κοινές ερευνητικές ομάδες σε ορισμένους τομείς εγκληματικών δραστηριοτήτων, ενώ θα γίνονται σεβαστά τα συστήματα δικαστικού ελέγχου στα κράτη μέλη.
56. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να επεκτείνει την αρμοδιότητα της Ευρωπόλ στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες γενικότερα, ανεξάρτητα από τον τύπο του αδικήματος από το οποίο προέρχονται τα έσοδα.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Η παράγραφος 25 στοιχείο α) έως γ) του σχεδίου δράσης του 1997 ζητούν την περαιτέρω ανάπτυξη της εντολής και των καθηκόντων της Ευρωπόλ, την εκτίμηση του κατά πόσον η σύμβαση της Ευρωπόλ χρειάζεται τροποποίηση, και μια σε βάθος μελέτη προκειμένου να εξεταστούν η θέση και ο ρόλος των δικαστικών αρχών στις σχέσεις τους με την Ευρωπόλ. Υπό την ίδια έννοια, η παράγραφος 45 στοιχείο ζ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την εξέταση του ρόλου και της θέσης των δικαστικών αρχών στο πλαίσιο μιας περαιτέρω ανάπτυξης της Ευρωπόλ σύμφωνα με την συνθήκη του Άμστερνταμ, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του θεσμού. Σημαντικές εξελίξεις έχουν λάβει χώρα σε σχέση με την παράγραφο 25 στοιχεία α) και β) του σχεδίου δράσης του 1998 και το όλο θέμα βρίσκεται υπό συνεχή επισκόπηση εκ μέρους των κρατών μελών και του διαχειριστικού συμβουλίου της Ευρωπόλ.

Η παράγραφος 25 στοιχείο δ) του σχεδίου δράσης του 1997 τονίζει ότι θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες της Ευρωπόλ στα πεδία των επιχειρησιακών τεχνικών και της υποστήριξης, ανάλυσης και αρχειακής επεξεργασίας δεδομένων (π.χ. μητρώα κλεμμένων αυτοκινήτων ή άλλων αγαθών).

Η ανάπτυξη επιχειρησιακών τεχνικών θα μπορούσε να λάβει τη μορφή μελέτης των πρακτικών που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και της αποτελεσματικότητάς τους, καθώς και ανάπτυξης κοινής στρατηγικής, πολιτικής και τακτικής. Η ανάπτυξη επιχειρησιακής βοήθειας θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να λάβει τη μορφή διοργάνωσης συνεδριάσεων, θέσπισης και εφαρμογής κοινών σχεδίων δράσης, στρατηγικών αναλύσεων, διευκόλυνσης της ανταλλαγής πληροφοριών και μυστικών στοιχείων, αναλυτικής υποστήριξης προς τις πολυμερείς εθνικές έρευνες, τεχνικής και τακτικής υποστήριξης, νομικής υποστήριξης, παροχής τεχνικών διευκολύνσεων, κατάρτισης κοινών εγχειριδίων, διευκόλυνσης της κατάρτισης, αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και παροχής συμβουλών στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο α) σημείο i) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την εξέταση της σκοπιμότητας σύστασης μιας βάσεως δεδομένων για τις εκκρεμούσες έρευνες, εντός του πλαισίου των διατάξεων της σύμβασης Ευρωπόλ, χάρη στην οποία θα αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις των ερευνών και θα μπορούν να συντονίζονται πολλές ευρωπαϊκές αρμόδιες αρχές στην ίδια έρευνα, συνδυάζοντας έτσι τις πληροφορίες τους και την τεχνογνωσία τους.

Η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο α) σημείο ii) του σχεδίου δράσης του 1998 (που θα τεθεί σε εφαρμογή εντός διετίας) ζητά τον προσανατολισμό των εργασιών τεκμηρίωσης της Ευρωπόλ προς την επιχειρησιακή δράση και τονίζει ότι οι αναλύσεις της θα πρέπει να καταλήγουν όσο το δυνατόν συχνότερα σε επιχειρησιακά συμπεράσματα. Η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο ii) και στοιχείο β) σημείο ii) του σχεδίου δράσης του 1998 (που θα τεθεί σε εφαρμογή σε πέντε χρόνια) ζητά, αντίστοιχα, την εγκαθίδρυση δικτύου έρευνας και τεκμηρίωσης σχετικά με τη διασυνοριακή εγκληματικότητα, και την οργάνωση της συγκέντρωσης, αποθήκευσης, επεξεργασίας, ανάλυσης και ανταλλαγής σχετικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών τις οποίες κατέχουν οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου σχετικά με καταγγελίες ύποπτων οικονομικών συναλλαγών, ιδίως μέσω της Ευρωπόλ, υπό την επιφύλαξη των καταλλήλων διατάξεων για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο α) σημείο iv) του σχεδίου δράσης του 1998 προσθέτει την τρομοκρατία στα αδικήματα που θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο της Ευρωπόλ και ζητά την ενίσχυση των ανταλλαγών πληροφοριών και του συντονισμού των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, ιδίως μέσω της Ευρωπόλ, για την καταπολέμηση των εγκλημάτων που διεπράχθησαν ή ενδέχεται να διαπραχθούν κατά τη διάρκεια τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.

Η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την εκπόνηση μιας ενδεδειγμένης νομικής πράξης για την επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ευρωπόλ στις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 30 σημείο 2 της συνθήκης ΕΕ και για την επικέντρωση των εργασιών της Ευρωπόλ στην επιχειρησιακή συνεργασία. Ένα σημαντικό θέμα είναι η θέση και ο ρόλος των δικαστικών αρχών στις σχέσεις τους με την Ευρωπόλ. Μια από τις προτεραιότητες που ορίζονται από τη συνθήκη είναι ο προσδιορισμός της φύσης και της εμβέλειας των επιχειρησιακών αρμοδιοτήτων της Ευρωπόλ, η οποία θα πρέπει να είναι σε θέση «να ζητεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να διενεργούν και να συντονίζουν τις έρευνες (τους)» και να παρεμβαίνει στα πλαίσια «επιχειρησιακών δράσεων κοινών ομάδων».

Η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο γ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την εξέταση της πρόσβασης της Ευρωπόλ στις βάσεις δεδομένων SIS και EIS, και η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο v) την εξέταση του κατά πόσον, και με ποιον τρόπο, θα μπορούσε η Ευρωπόλ να έχει πρόσβαση στο σύστημα τελωνειακών πληροφοριών.

Η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο vi) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά τη χάραξη και εφαρμογή, σε συνεργασία με την Ευρωπόλ, μιας στρατηγικής για την ενημέρωση του κοινού προκειμένου να γίνουν γνωστά το έργο και οι εξουσίες της Ευρωπόλ.

Ανάλυση

Η έναρξη ισχύος της σύμβασης Ευρωπόλ προσέφερε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένα σημαντικό εργαλείο στον τομέα της επιβολής του νόμου στο οργανωμένο έγκλημα μέσω της ανάπτυξης και της ενίσχυσης της επιχειρησιακής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των οργάνων επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση απέκτησε έναν μηχανισμό θεμελιώδους σημασίας για την εμβάθυνση και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της πρόληψης και του ελέγχου του οργανωμένου εγκλήματος.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 12. Τα κράτη μέλη θα μεριμνήσουν ώστε να στηριχθεί και να ενισχυθεί ο ρόλος της Ευρωπόλ ως οργάνου συλλογής πληροφοριών για τις εγκληματικές δραστηριότητες, ούτως ώστε η Ευρωπόλ να εκπληρώνει το καθήκον της να παρέχει στα κράτη μέλη πληροφορίες που οδηγούν στα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. Στη μελέτη την οποία ζητά η παράγραφος 43 σημείο 1 στοιχείο α) σημείο i) του σχεδίου δράσης του 1998 θα πρέπει να περιλαμβάνεται επίσης η εμπειρογνομosύνη των δικαστικών αρχών. Η δημιουργία συμβατών συστημάτων παροχής πληροφοριών στον τομέα του εγκλήματος θα πρέπει να αποτελέσει μακροπρόθεσμο στόχο.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Ευρωπόλ, ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο

Προθεσμία-στόχος: 31 Ιουλίου 2001

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 13. Η συνεχής εργασία η οποία αφορά τη χρήση της Ευρωπόλ για την ανάπτυξη και εφαρμογή επιχειρησιακών τεχνικών, καθώς και για την παροχή υποστήριξης και τη διενέργεια αναλύσεων θα πρέπει να συνεχισθεί. Ειδικότερα, θα πρέπει να διευρευνηθεί ποιος είναι ο ενδεχόμενος ρόλος της Ευρωπόλ στο συντονισμό διεθνών ερευνών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις εγκληματικές οργανώσεις που δρουν σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας επιχειρησιακών δράσεων κοινών ομάδων στις οποίες συμμετέχουν αντιπρόσωποι της Ευρωπόλ σε ρόλο υποστήριξης, στην υποβολή αιτημάτων προς τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να διεξάγουν έρευνες σε ειδικές περιπτώσεις και στην ανάπτυξη ειδικής εμπειρογνομosύνης που να μπορεί να τεθεί στη διάθεση κρατών μελών προκειμένου αυτά να μπορούν να διερευνούν υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Ευρωπόλ

Προθεσμία-στόχος: 31 Ιουλίου 2001

Προτεραιότητα: 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.7: Εντοπισμός, δέσμευση, κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων εγκλήματος

Πολιτικός προσανατολισμός

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη στέρηση του οργανωμένου εγκλήματος από το κυριότερο κίνητρό του, δηλαδή το προϊόν του εγκλήματος.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

48. Ανεξάρτητα από τους ευρύτερους τομείς που προβλέπει η συνθήκη του Άμστερνταμ και το σχέδιο δράσης της Βιέννης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι, όσον αφορά τα εθνικά ποινικά δίκαια, οι προσπάθειες να συμφωνηθούν κοινοί ορισμοί, ποινικές υποστάσεις και κυρώσεις θα πρέπει να εστιασθούν σε πρώτη φάση σε περιορισμένο αριθμό τομέων ιδιαίτερης σημασίας, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ.
51. Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελεί το θεμελιώδες στοιχείο του οργανωμένου εγκλήματος και απαιτείται η εκρίζωσή του όπου εμφανίζεται. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι αποφασισμένο να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για τον εντοπισμό, δέσμευση, κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος.
52. Τα κράτη μέλη καλούνται να εφαρμόσουν πλήρως τις διατάξεις της οδηγίας περί νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της σύμβασης του Στρασβούργου του 1990 και των συστάσεων της Financial Action Task Force (ομάδας διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης), και σε όλα τα εδάφη που εξαρτώνται από αυτά.
53. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εγκρίνουν το ταχύτερο δυνατόν το σχέδιο αναθεωρημένης οδηγίας για τη νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που πρότεινε πρόσφατα η Επιτροπή.
54. Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ανάγκες προστασίας των δεδομένων, πρέπει να βελτιωθεί η διαφάνεια των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και των σχέσεων ιδιοκτησίας εταιρειών και να επιταχυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υφισταμένων μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (FIU) σχετικά με ύποπτες συναλλαγές. Ανεξάρτητα από τις περί απορρήτου διατάξεις που ισχύουν για τις τράπεζες και άλλες εμπορικές δραστηριότητες, οι δικαστικές αρχές και οι FIU θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν πληροφορίες, υπό τον έλεγχο της δικαιοσύνης, όταν οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να θεσπίσει τις προς τούτο αναγκαίες διατάξεις.
55. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνιστά την προσέγγιση των διατάξεων του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (π.χ. εντοπισμός, δέσμευση και δήμευση των κεφαλαίων). Το φάσμα των εγκληματικών δραστηριοτήτων που συνιστούν τα κύρια αδικήματα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα πρέπει να είναι ομοιόμορφο και επαρκώς ευρύ σε όλα τα κράτη μέλη.

57. Θα πρέπει να αναπτυχθούν κοινά πρότυπα για την πρόληψη της χρησιμοποίησης εταιρειών και άλλων οντοτήτων με έδρα εκτός της δικαιοδοσίας της Ένωσης για την απόκρυψη και νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεννοηθούν με εξωχώρια κέντρα τρίτων χωρών για να εξασφαλίσουν αποτελεσματική και διαφανή συνεργασία στην αμοιβαία δικαστική συνδρομή σύμφωνα με τις συστάσεις της ομάδας διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης.
58. Η Επιτροπή καλείται να συντάξει έκθεση στην οποία θα προσδιορίζονται οι διατάξεις των εθνικών νομοθεσιών περί τραπεζών, χρηματοπιστωτικού συστήματος και εταιρειών, οι οποίες παρακωλύουν τη διεθνή συνεργασία. Το Συμβούλιο καλείται να συναγάγει τα αναγκαία συμπεράσματα με βάση την έκθεση αυτή.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Η σύσταση αριθ. 26 του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά την εξέταση σειράς μέτρων στον τομέα της νομιμοποίησης παράνομου χρήματος και της δήμευσης των προϊόντων του εγκλήματος: παρομοίως, η παράγραφος 45 στοιχείο δ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την ενίσχυση και ανάπτυξη της πρόληψης και του ελέγχου του ξεπλύματος χρημάτων.

Ειδικότερα, η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά να δημιουργηθεί ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με υπόνοιες νομιμοποίησης παράνομου χρήματος: στο ίδιο πνεύμα, η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο iv) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την καθιέρωση συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών και ανάλυσης στον τομέα του ξεπλύματος χρημάτων.

Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά η ποινικοποίηση της νομιμοποίησης των προϊόντων του εγκλήματος να έχει όσο το δυνατόν γενικότερο χαρακτήρα και να δημιουργηθεί νομική βάση για όσον το δυνατόν περισσότερες αρμοδιότητες διερεύνησής της.

Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά επίσης να εξεταστεί κατά πόσον είναι σκοπιο να επεκταθεί η ποινικοποίηση αυτή και στις περιπτώσεις αμέλειας, και να πραγματοποιηθεί μια μελέτη με σκοπό να ενισχυθεί ο εντοπισμός και η κατάσχεση παράνομων περιουσιακών στοιχείων και η επιβολή των δικαστικών αποφάσεων που αφορούν τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από το οργανωμένο έγκλημα. Μία σχετική κοινή δράση για τη νομιμοποίηση παράνομου χρήματος και την κατάσχεση των προϊόντων του εγκλήματος εγκρίθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 1998 και ένα ερωτηματολόγιο για τις περιπτώσεις αμέλειας διανεμήθηκε στην πολυτομεακή ομάδα.

Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο γ) ζητά να εισαχθούν κανόνες οι οποίοι να επιτρέπουν τη δήμευση ανεξάρτητα από την παρουσία του υπαίτιου. Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο δ) ζητά να εξεταστεί η δυνατότητα διεθνούς διανομής των κατασχθέντων περιουσιακών στοιχείων: ένα σχέδιο κοινής δράσης για την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων έχει συζητηθεί στην πολυτομεακή ομάδα. Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο ε) ζητά την επέκταση της υποχρέωσης κοινοποίησης. Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο στ) ζητά να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της νομιμοποίησης παράνομου χρήματος μέσω του διαδικτύου και μέσω προϊόντων ηλεκτρονικού χρήματος, και να απαιτείται, κατά τις ηλεκτρονικές πληρωμές και στα συστήματα μετάδοσης μηνυμάτων, τα μεταδιδόμενα μηνύματα να περιλαμβάνουν τα στοιχεία του εντολέα και του δικαιούχου. Η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο ζ) αφορά την κατάχρηση των πληρωμών τοις μετρητοίς και η σύσταση αριθ. 26 στοιχείο η) ζητά μια μελέτη για την οικονομική και εμπορική παραχάραξη.

Γενικά, όσον αφορά τις ενέργειες που έγιναν σχετικά με τη σύσταση αριθ. 26, πρέπει να τονιστεί ότι το όλο θέμα βρίσκεται υπό συνεχή επισκόπηση από πλευράς πολυτομεακής ομάδας και ότι έχει επιχειρηθεί η υλοποίηση αρκετών συστάσεων σε συνδυασμό με προτάσεις της Ευρώπης. Η Επιτροπή υπέβαλε κανονική πρόταση τροποποίησης της οδηγίας του 1991 που αφορά αρκετά από τα σημεία που αναφέρονται στη σύσταση.

Η παράγραφος 47 στοιχείο δ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά τη συνέχιση και ανάπτυξη των εργασιών που έχουν αρχίσει στα πλαίσια του προγράμματος δράσης για το οργανωμένο έγκλημα όσον αφορά το ζήτημα των ασφαλών καταφυγίων και των φορολογικών παραδείσων.

Η παράγραφος 50 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά τη βελτίωση και προσέγγιση, όπου απαιτείται, των εθνικών διατάξεων στον τομέα της κατάσχεσης και δήμευσης των προϊόντων του εγκλήματος, λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων των καλή τη πίστει τρίτων μερών.

Ανάλυση

Το πρωταρχικό κίνητρο των περισσότερων μορφών οργανωμένου εγκλήματος είναι το οικονομικό κέρδος. Συνεπώς, η αποτελεσματική πρόληψη και έλεγχος του οργανωμένου εγκλήματος πρέπει να επικεντρώνεται στον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων εγκλήματος. Ωστόσο, αυτό εμποδίζεται π.χ. από τη βραδύτητα ανταλλαγής πληροφοριών, από τις διαφορές μεταξύ νομοθεσιών, και από τη δυσκίνητη φύση των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Επίσης, οι σχετικές συζητήσεις περιεπλάκησαν λόγω εύλογων ανησυχιών για την προστασία των δεδομένων.

Πρέπει να εξευρεθούν τρόποι για την προαγωγή της ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) μεταξύ των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικών πληροφοριών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από την εσωτερική διάρθρωσή τους. Πρέπει επίσης να εξευρεθούν τρόποι για την επίτευξη της εκτέλεσης, σε άλλο κράτος μέλος, δικαστικών αποφάσεων για την δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών και, εν γένει, για την παροχή συνδρομής κατά τον εντοπισμό παράνομων περιουσιακών στοιχείων.

Ένα ιδιαίτερο πρόβλημα συνίσταται στην εμφάνιση των υπεράκτιων («off-shore») και εγχώριων («on-shore») χρηματοπιστωτικών κέντρων και φορολογικών παραδείσων που, στην πραγματικότητα, παρέχουν ασφαλή καταφύγια στους εγκληματίες και που χρησιμοποιούνται για την προαγωγή εγκληματικών σκοπών. Πρέπει να εξευρεθούν μέσα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν, στα εξαρτώμενα εδάφη τους, τις διάφορες διεθνείς διατάξεις και συστάσεις όσον αφορά το ξέπλυμα χρημάτων. Σε αυτή τη συνάρτηση πρέπει να ληφθεί υπόψη το σημαντικό έργο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της ομάδας διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης για το ξέπλυμα των χρημάτων (FATF) σχετικά με τα μη συνεργαζόμενα εδάφη.

Πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα μετριασμού του βάρους της απόδειξης όσον αφορά την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων ενός δράστη μετά την καταδίκη του για σοβαρό αδίκημα. Για τον μετριασμό αυτό, ο καταδικασθείς θα πρέπει να αποδεικνύει ότι νομίμως απέκτησε τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία. Εάν το δικαστήριο δεν πείθεται, τα περιουσιακά αυτά στοιχεία θα μπορούν να κατασχόνται ως προϊόν εγκλήματος και να δημεύονται.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση 14.

- α) Σύμφωνα με την παράγραφο 57 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, πρέπει να θεσπιστεί μια νομική πράξη για μέτρα που πρέπει να λάβουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τα υπεράκτια και τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά κέντρα και τους φορολογικούς παραδείσους που λειτουργούν στην επικράτειά τους, καθώς και μια κοινή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα χρηματοπιστωτικά κέντρα και τους φορολογικούς παραδείσους που είναι εγκατεστημένα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η νομική αυτή πράξη πρέπει να ρυθμίζει τη χρήση των «trustees» και άλλων τεχνικών που μπορούν να χρησιμοποιούνται για την απόκρυψη του πραγματικού κυρίου των περιουσιακών στοιχείων.
- β) το συμβούλιο πρέπει να εκπονήσει ένα υπόδειγμα συμφωνίας προς διαπραγμάτευση, δυνάμει του άρθρου 38 της συνθήκης ΕΕ, με τα υπεράκτια και τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά κέντρα και τους φορολογικούς παραδείσους, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι εφαρμόζουν αποδεκτούς κανόνες και ότι συνεργάζονται αποτελεσματικά για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος. Οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει στη συνέχεια να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τα υπεράκτια και εγχώρια χρηματοπιστωτικά κέντρα και τους φορολογικούς παραδείσους. Για να κινηθεί η διαδικασία αυτή, απαιτείται στενή συνεργασία μεταξύ του συμβουλίου δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων και του συμβουλίου οικονομικών και δημοσιονομικών θεμάτων.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, κράτη μέλη, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα· το υπόδειγμα συμφωνίας πρέπει να έχει καταρτιστεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 15. Το Συμβούλιο, σε συνεργασία με την Επιτροπή, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα θέματα σχετικά με την προστασία των δεδομένων και μετά από συζητήσεις με τις σχετικές τραπεζικές οργανώσεις, πρέπει να εξετάσει το ζήτημα της νομιμοποίησης παράνομων χρημάτων μέσω του διαδικτύου και μέσω ηλεκτρονικών προϊόντων χρήματος, απαιτώντας να περιέχουν τα μεταδιδόμενα μηνύματα στα ηλεκτρονικά συστήματα πληρωμών και μετάδοσης μηνυμάτων λεπτομερείς πληροφορίες για τον εντολέα και τον δικαιούχο.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 16. Σύμφωνα με την παράγραφο 36 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε και στα πλαίσια του προγράμματος μέτρων που αναφέρεται στην παράγραφο 37 των συμπερασμάτων της Προεδρίας, το Συμβούλιο πρέπει να εκδώσει μια νομική πράξη με την οποία θα καλούνται τα κράτη μέλη να προβούν σε επισκόπηση της νομοθεσίας τους και της εφαρμογής της όσον αφορά τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και, όπου απαιτείται, την επακόλουθη θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών, ώστε να καταστεί δυνατή η αμοιβαία αναγνώριση και η άμεση εκτέλεση των αποφάσεων αυτών όσο το δυνατόν νωρίτερα κατά την ανάκριση και τις ποινικές δίκες, λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων των καλή τη πίστει τρίτων.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2002

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 17.

α) Σύμφωνα με την παράγραφο 55 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, η ποινικοποίηση της νομιμοποίησης του προϊόντος εγκληματικών ενεργειών πρέπει να καταστεί όσο το δυνατό γενικότερη και να δημιουργηθεί μια νομική βάση για ένα όσο το δυνατό ευρύτερο φάσμα εξουσιών διερεύνησης της νομιμοποίησης αυτής. Σύμφωνα με τη σύσταση αριθ. 26 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης του 1997 και το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α) της σύμβασης για τη νομιμοποίηση, τον εντοπισμό, τη δέσμευση και την κατάσχεση προϊόντων εγκλήματος, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον είναι σκόπιμο να επεκταθεί η ποινικοποίηση της νομιμοποίησης παράνομου χρήματος και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δράστης όφειλε να είχε υποθέσει ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες.

β) τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τη σύσταση μονάδων με ειδική αποστολή διαδικασίες εντοπισμού, κατάσχεσης και δήμευσης των περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από τις εγκληματικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στην κοινή δράση που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 3 Δεκεμβρίου 1998, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία ανάλογων μονάδων που λειτουργούν με επιτυχία σε ορισμένα κράτη μέλη. Ακόμη, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν κατά πόσον οι ανθρωπίνι, επιχειρησιακοί και λειτουργικοί πόροι τους είναι επαρκείς για την καταπολέμηση του ξεπλύματος του χρήματος. Πέραν της διαδικασίας αξιολόγησης που έχει αναληφθεί στα πλαίσια της FATF, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν μέτρα για την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής των συστάσεων της FATF, περιλαμβανομένης της δυνατότητας σύνταξης ειδικών εκθέσεων προς το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή αυτών των μέτρων.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2000

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 18. Καλείται η Επιτροπή να αρχίσει την εκπόνηση μελέτης για τις δυνατότητες πρόληψης της υπερβολικής χρήσης των πληρωμών τοις μετρητοίς και των ανταλλαγών μετρητών από φυσικά και νομικά πρόσωπα για την κάλυψη της μετατροπής του προϊόντος του εγκλήματος σε άλλα περιουσιακά στοιχεία. Πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα της θέσπισης κατάλληλου συστήματος δηλώσεων που θα επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να εκτελούν τις απαιτούμενες έρευνες. Στη μελέτη της, η Επιτροπή καλείται, μεταξύ άλλων, να λάβει υπόψη την εθνική νομοθεσία που αφορά, για παράδειγμα, τον ρόλο των επαγγελματιών, των καζίνων και των χαρτοπαικτικών λεσχών.

Αρμοδιότητα: Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2003

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 19. Πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον υπάρχει ανάγκη να εκδοθεί μια νομική πράξη η οποία, λαμβάνοντας υπόψη τις καλύτερες πρακτικές που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και με τον δέοντα σεβασμό των θεμελιωδών αρχών, θα εισαγάγει τη δυνατότητα μετριασμού του βάρους της απόδειξης, στα πλαίσια του ποινικού, αστικού ή φορολογικού δικαίου, όσον αφορά την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που έχουν καταδικαστεί για αδίκημα που συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 3

Σύστημα αριθ. 20. Πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον υπάρχει ανάγκη να εκδοθεί μια νομική πράξη για τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, ανεξάρτητα από την παρουσία του δράστη, προκειμένου να καλυφθούν περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δράστης έχει αποβιώσει ή φυγοδικεί.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2002

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 21. Πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον μια νομική πράξη για την κατανομή των δημευομένων περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών είναι συμβατή με το χαρακτήρα της νομικής συνδρομής και με τις νομικές παραδόσεις περί νομικής συνδρομής στα κράτη μέλη. Στην εν λόγω σύσταση θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες εξελίξεις στο διεθνές ποινικό δίκαιο.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2002

Προτεραιότητα: 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.8: **Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου και δικαστικών αρχών, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Πολιτικός προσανατολισμός

Για την πρόληψη και τον αποτελεσματικό έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος, απαιτείται ολοκληρωμένη και πολυτομεακή προσέγγιση.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

35. Όσον αφορά τις ποινικές υποθέσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτρέπει τα κράτη μέλη να επικυρώσουν ταχέως τις συμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 1995 και 1996 για την έκδοση. Θεωρεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 6 της συνθήκης ΕΕ θα πρέπει να καταργηθεί η τυπική διαδικασία της έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών για πρόσωπα τα οποία φυγοδικούν ενώ έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα, και να αντικατασταθεί από την απλή μεταγωγή των προσώπων αυτών. Επίσης θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα να θεσπισθούν ταχείες διαδικασίες έκδοσης, χωρίς να θίγεται η αρχή της ευθυδικίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για το ζήτημα αυτό λαμβάνοντας υπόψη της τη σύμβαση περί εφαρμογής του Σένγκεν.
37. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να θεσπίσουν έως τον Δεκέμβριο του 2000 ένα πρόγραμμα μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Με το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να ξεκινήσουν εργασίες για τον ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο καθώς και για τις πτυχές του δικονομικού δικαίου για τις οποίες θεωρούνται αναγκαίες κοινές ελάχιστες προδιαγραφές προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης, με σεβασμό των θεμελιωδών αρχών του δικαίου των κρατών μελών.
46. Για την ενίσχυση της καταπολέμησης των σοβαρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε να δημιουργήσει μια μονάδα (Eurojust) που θα αποτελείται από εισαγγελείς, δικαστές, αξιωματικούς αστυνομίας που έχουν ανάλογες αρμοδιότητες, αποσπώμενους από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με το νομοθετικό του σύστημα. Έργο της Eurojust θα είναι αφενός να διευκολύνει τον σωστό συντονισμό των εθνικών εισαγγελικών αρχών και αφετέρου να υποστηρίζει τις ποινικές έρευνες σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως βάσει αναλύσεων της Ευρωπαϊκής, καθώς και η στενή συνεργασία με το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο, κυρίως για να απλουστευθεί η εκτέλεση αιτήσεων δικαστικής συνδρομής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητά από το Συμβούλιο να θεσπίσει έως το τέλος του 2001, τα απαραίτητα νομοθετήματα.
49. Τα σοβαρά οικονομικά εγκλήματα έχουν ως αντικείμενο όλο και περισσότερο φόρους και δασμούς. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν αμοιβαία δικαστική συνδρομή για τη διερεύνηση και δίωξη σοβαρών οικονομικών εγκλημάτων.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Οι συστάσεις αριθ. 13 και 14 του σχεδίου δράσης του 1997 ζητούν από τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμα κυρώσει τις βασικές συμβάσεις για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος να το πράξουν το συντομότερο δυνατό. Ορισμένες πράξεις δεν έχουν ακόμα κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη. Η παράγραφος 45 (στοιχείο γ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά, από την άλλη πλευρά, την ουσιαστική εφαρμογή, νομοθετικά και στην πράξη, των δύο υπαρχουσών συμβάσεων έκδοσης που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια της συνθήκης ΕΕ.

Η σύσταση αριθ. 16 του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά να ολοκληρωθούν πριν από το τέλος του 1997 οι εργασίες για το σχέδιο σύμβασης αμοιβαίας συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων και, το συντομότερο δυνατό, να διευρυνθεί το περιεχόμενο της σύμβασης, ενώ παράλληλα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών για τη δικαστική συνεργασία σε θέματα οργανωμένου εγκλήματος και να μειωθούν σημαντικά οι προθεσμίες διαβίβασης αιτήσεων και απάντησης. Όμως, οι εργασίες για την οριστικοποίηση του σχεδίου σύμβασης συνεχίζονται ακόμα και αναμένεται να ολοκληρωθούν στις αρχές του 2000.

Η σύσταση αριθ. 16 ζητά να εξεταστούν οι πράξεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο σχετικά με τα άτομα που συνεργάζονται με τη δικαιοσύνη και για την προστασία των μαρτύρων, καθώς και οι ειδικές ανάγκες αστυνομικής συνεργασίας που συνδέονται με την προδικαστική έρευνα. Το Συμβούλιο εξέτασε ορισμένες εκδόσεις για την εφαρμογή αυτής της σύστασης.

Η σύσταση αριθ. 16 (στοιχείο α) ζητά να εξεταστούν οι επιφυλάξεις που έχουν διατυπωθεί σχετικά με την ευρωπαϊκή σύμβαση αμοιβαίας συνδρομής του 1959 και το πρωτόκολλό της. Το θέμα αυτό εξετάζεται επειγόντως από την ομάδα δικαστικής συνεργασίας στα πλαίσια των εργασιών για την ολοκλήρωση του σχεδίου σύμβασης αμοιβαίας συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων.

Η σύσταση αριθ. 16 στοιχείο β) ζητά τη δημιουργία μιας νομικής βάσης για τη διασυνοριακή εφαρμογή ορισμένων σύγχρονων ερευνητικών μεθόδων, όπως οι ελεγχόμενες παραδόσεις, η τοποθέτηση μυστικών πρακτόρων και η παρακολούθηση διαφόρων μορφών τηλεπικοινωνιών. Και αυτά τα μέτρα εξετάζονται τη στιγμή αυτή από την ομάδα δικαστικής συνεργασίας στα πλαίσια των εργασιών για την ολοκλήρωση του σχεδίου σύμβασης αμοιβαίας συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων.

Η παράγραφος 45 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την αποτελεσματική εφαρμογή και ενδεχομένως περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου. Τονίζει επίσης ότι η αποτελεσματική εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου αποτελεί προτεραιότητα. Θα επιφέρει ουσιαστικές βελτιώσεις στη συνεργασία και χρειάζεται να εξοπλιστεί με σύγχρονα μέσα για μια αποτελεσματικότερη συνεργασία. Θα πρέπει να αρχίσει αμέσως μια μελέτη προκειμένου να καταστεί το δίκτυο λειτουργικότερο.

Η παράγραφος 45 στοιχείο ε) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων και των δικαστικών αρχών ή άλλων ισοδυνάμων αρμόδιων αρχών των κρατών μελών.

Η παράγραφος 45 στοιχείο στ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την έναρξη διαδικασίας προκειμένου να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση και η εκτέλεση των αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις. Στα πλαίσια της πολυτομεακής ομάδας έχει συζητηθεί ένα πρόγραμμα εργασιών για την αμοιβαία αναγνώριση, με άμεση προτεραιότητα στην αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων περιορισμού των δικαιωμάτων επί περιουσιακών στοιχείων και των ποινών επιβολής χρηματικών προστίμων.

Η παράγραφος 45 στοιχείο ζ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την εξέταση του ρόλου και της θέσης των δικαστικών αρχών στο πλαίσιο μιας περαιτέρω ανάπτυξης της Ευρώπης σύμφωνα με τη συνθήκη του Άμστερνταμ, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του θεσμού.

Η παράγραφος 48 στοιχείο α) σημείο i) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την ενθάρρυνση της καθιέρωσης επαφών μεταξύ δικαστών και ανακριτών ειδικευμένων στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος σε στενή συνεργασία με την Ευρώπη [άρθρο 30 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΕ].

Η παράγραφος 48 στοιχείο β) σημείο i) ενθαρρύνει τη γενικότερη πολιτική και επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών, των τελωνειακών και άλλων ειδικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών των κρατών μελών, σε σχέση με την πρόληψη, την εξακρίβωση και τη διερεύνηση αξιόποινων πράξεων [άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΕ]. Η παράγραφος αυτή τονίζει ότι, στα πλαίσια αυτά, φαίνεται σκόπιμο να αναπτυχθεί και να ενισχυθεί η υπάρχουσα διμερής και περιφερειακή συνεργασία, για παράδειγμα με τη συνέχιση και επέκταση σε παρόμοια βάση της δοκιμαστικής λειτουργίας κοινών αστυνομικών τμημάτων. Θα ήταν επίσης επιθυμητό να συνεχιστεί η ανάπτυξη των τεχνικών ανάλυσης των τελωνειακών κινδύνων και η βελτίωση των μεθόδων τελωνειακού ελέγχου, όπως είναι η εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τον έλεγχο των εμπορευματοκιβωτίων, και να υπάρξει προβληματισμός για τους νέους φορείς απάτης, όπως το διαδίκτυο.

Η παράγραφος 49 στοιχείο α) ζητά να εξεταστεί εάν μπορούν να επέλθουν περαιτέρω βελτιώσεις, ουσιαστικές και τυπικές, στις διαδικασίες έκδοσης, συμπεριλαμβανομένων και κανόνων για τον περιορισμό των καθυστερήσεων.

Η παράγραφος 49 στοιχείο β) ζητά την περαιτέρω διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των υπουργείων και των δικαστικών αρχών στον τομέα των ποινικών υποθέσεων. Η παράγραφος 49 στοιχείο γ) ζητά την εξέταση της σκοπιμότητας βελτίωσης της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της διαβίβασης της ποινικής δικογραφίας και της εκτέλεσης των ποινών. Η παράγραφος 49 στοιχείο δ) ζητά τη μελέτη της σκοπιμότητας διεύρυνσης και ενδεχομένως τυποποίησης της ανταλλαγής στοιχείων από εγκληματολογικά αρχεία, και η παράγραφος 49 στοιχείο ε) ζητά την πρόληψη των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών, με την εξέταση π.χ. της δυνατότητας καταχώρησης των υποθέσεων που εκκρεμούν σε διάφορα κράτη μέλη κατά των ίδιων προσώπων και για τα ίδια αδικήματα.

Η παράγραφος 50 στοιχείο α) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά τη διασφάλιση, με στόχο τη βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας, της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται μεταξύ των κρατών μελών. Θα πρέπει επίσης να αρχίσουν να εξετάζονται δυνατότητες για το πώς θα αποφευχθούν τα εμπόδια ή οι καθυστερήσεις στη συνεργασία λόγω κατάχρησης των δικονομικών κανόνων. Η παράγραφος αυτή τονίζει ότι είναι σκόπιμο να επιδιωχθεί η θέσπιση αποτελεσματικών δικονομικών κανόνων οι οποίοι θα συμβάλουν στη βελτίωση της αμοιβαίας

δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις ενώ παράλληλα θα τηρούνται οι απαιτήσεις στον τομέα των θεμελιωδών ελευθεριών. Θα πρέπει να αρχίσει μια μελέτη στον τομέα της παρακολούθησης των τηλεπικοινωνιών αλλά και στον τομέα της πολιτικής αγωγής που συνδέεται με ποινικά αδικήματα. Στη συνάρτηση αυτή, η αποζημίωση των θυμάτων αδικήματος πρέπει να αποτελέσει μη αμελητέα πτυχή.

Ανάλυση

Ένας τομέας ανησυχίας είναι η συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μεταξύ φορολογικών αρχών και αρχών επιβολής του νόμου. Πολλά εγκλήματα είναι δυνατόν να προληφθούν ή να διαλευκανθούν ταχέως εάν οι πληροφορίες που έχει στην κατοχή της μια υπηρεσία κοινοποιούνται σε άλλες υπηρεσίες, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, άλλες υπηρεσίες ενδέχεται να μην αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των πληροφοριών αυτών, ενδέχεται να μην υπάρχουν ασφαλείς μέθοδοι μεταβίβασης των πληροφοριών ή ενδέχεται να μην χαιρούν εμπιστοσύνης οι άλλες αυτές υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, η έρευνα, η δίωξη, η εκδίκαση και η εκτέλεση των αποφάσεων δεν αποτελούν ένα συνεπές και αλληλένδετο σύνολο σε εθνικό επίπεδο, ακόμη δε λιγότερο σε διεθνές επίπεδο.

Πρέπει να ενισχυθεί η τοπική, εθνική και διεθνής συνεργασία τόσο μεταξύ υπηρεσιών επιβολής του νόμου, όσο και μεταξύ υπηρεσιών επιβολής του νόμου και δικαστικών αρχών. Εν προκειμένω, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στο ζήτημα των δικαστικών αρχών και της Ευρωπόλ.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 22. Σύμφωνα με την παράγραφο 45 στοιχείο β) του σχεδίου δράσης για την ελευθερία, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη και την παράγραφο 37 των συμπερασμάτων της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, η Επιτροπή καλείται να συνεργαστεί με το Συμβούλιο για τη θέσπιση, έως τον Δεκέμβριο 2000, προγράμματος μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικά θέματα.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2000

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 23. Σύμφωνα με την παράγραφο 46 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Τάμπερε, ζητήθηκε από το Συμβούλιο να καταρτίσει και να θεσπίσει, το ταχύτερο δυνατό, μια νομική πράξη για τη δημιουργία της Eurojust, στην οποία θα καθορίζεται η διάρθρωσή της, η σφαίρα των αρμοδιοτήτων της, οι εξουσίες και οι ευθύνες της. Θα πρέπει να δοθεί ειδική προσοχή στον καθορισμό του γενικού πλαισίου των σχέσεων της νέας μονάδας με τις εθνικές εισαγγελικές αρχές, την Ευρωπόλ, την Επιτροπή (ευρωπαϊκή υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης-OLAF) και το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 24. Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο πρέπει να υλοποιηθεί αποτελεσματικά και, ανάλογα με την περίπτωση, να αναπτυχθεί περαιτέρω, π.χ. με τη διερεύνηση τρόπων για τον εξοπλισμό του με τα κατάλληλα εργαλεία που θα επιτρέψουν την αποτελεσματική συνεργασία, καθώς και τρόπων που θα το καταστήσουν λειτουργικότερο. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να αποδοθεί στην εκπόνηση αποτελεσματικών διαδικαστικών κανόνων που θα βελτιώσουν την αμοιβαία αρωγή για ποινικές υποθέσεις με παράλληλη τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου λειτουργεί επίσης και ως γραμματεία του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, και πρέπει επομένως να της παρέχονται, σε μόνιμη βάση, οι αναγκαίοι πόροι προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του.

Αρμοδιότητα: κράτη μέλη, Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 25. Πρέπει να εκπονηθεί πρόταση για τη θέση και την προστασία των μαρτύρων και των απόρων που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει σε εγκληματικές οργανώσεις και τα οποία είναι πρόθυμα να συνεργαστούν με τη δικαιοσύνη παρέχοντας χρήσιμες πληροφορίες για ανακριτικούς ή αποδεικτικούς σκοπούς ή παρέχοντας πληροφορίες που ενδέχεται να στερήσουν τις εγκληματικές οργανώσεις από τους πόρους τους ή από τα προϊόντα εγκλήματος. Η πρόταση πρέπει να εξετάζει τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, μετριασμού της ποινής ενός κατηγορούμενου που προσφέρει ουσιαστική συνεργασία σε τέτοιες περιπτώσεις. Θα πρέπει να καταρτιστεί και να χρησιμοποιείται σε διμερή βάση ένα υπόδειγμα συμφωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου θα λαμβάνονται υπόψη οι εμπειρίες της Ευρώπης.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, κράτη μέλη, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 31 Ιουλίου 2001

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 26. Πρέπει να διερευνηθεί η ενδεχόμενη ανάγκη πρόσθετης χρηματοδότησης, και ιδίως η δυνατότητα μεγαλύτερης ευελιξίας και ταχύτερων διαδικασιών κατά τη χρησιμοποίηση κοινοτικών κεφαλαίων για δραστηριότητες κατάρτισης και υποστήριξης, ιδίως υπό το φως του άρθρου 41 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΕ. Ως παραδείγματα αναφέρονται η υποστήριξη υπηρεσιών διερμηνείας, η προσφορά γλωσσικής εκπαίδευσης και η απόκτηση διεθνούς πείρας εκ μέρους ειδικευμένων αξιωματικών των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, εισαγγελέων και δικαστών. Η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν τα κεφάλαια αυτά προκειμένου να βελτιωθεί η διοργάνωση συνεδριάσεων των επαγγελματιών αυτών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (περιλαμβανομένων συνεδριάσεων που έχουν σχέση με τη χρήση κοινών ερευνητικών ομάδων) θα πρέπει επίσης να εξεταστεί. Πρέπει να τονιστεί προς τις αρμόδιες αρχές η δυνατότητα χρησιμοποίησης τριμερών συνομιλιών δύο αξιωματούχων μέσω διερμηνέα, τα δε κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν τη χρήση τους διαθέτοντας τα απαιτούμενα κονδύλια. Με τη δέουσα προσοχή στην ανάγκη διασφάλισης του θεμιτού ενδιαφέροντος ελέγχου των δημοσίων πόρων, η χρήση των πόρων αυτών για την προώθηση της δικαστικής συνεργασίας δεν θα πρέπει να επηρεάζει την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης.

Αρμοδιότητα: Επιτροπή, Συμβούλιο, ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο, Ευρώπη, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2001

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 27. Τα κράτη που δεν έχουν ακόμη κυρώσει⁽¹⁾ τις παρακάτω συμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών οι οποίες έχουν ζωτική σημασία για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος, πρέπει να υποβάλουν προτάσεις στα κοινοβούλιά τους για την ταχεία κύρωσή τους εντός καθορισμένης προθεσμίας. Εάν κάποια σύμβαση δεν έχει κυρωθεί κατά την ημερομηνία-στόχο, τα κράτη πρέπει να αναφέρουν γραπτώς στο Συμβούλιο τους σχετικούς λόγους ανά εξαήμερο μέχρις ότου κυρωθεί η σύμβαση. Εάν ένα κράτος μέλος, για οποιονδήποτε λόγο, δεν κυρώσει τη σύμβαση εντός

⁽¹⁾ Όλα τα κράτη μέλη έχουν ήδη κυρώσει τη σύμβαση του 1959 περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων και τη σύμβαση του 1981 για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα. Οι εν λόγω συμβάσεις είναι επίσης σημαντικές για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

εύλογης προθεσμίας, το Συμβούλιο θα εξετάσει την κατάσταση για την επίλυση του προβλήματος. Στο πλαίσιο του προενταξιακού συμφώνου, ανάλογες δεσμεύσεις θα ζητηθούν από τις υποψήφιες χώρες. Κατά την κατάρτιση νέων συμβάσεων και άλλων νομικών πράξεων, το Συμβούλιο θα καθορίζει ημερομηνία-στόχο για την έγκριση και την εφαρμογή τους σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές των κρατών μελών και με τη συνθήκη του Άμστερνταμ.

1. Ευρωπαϊκή σύμβαση περί εκδόσεως, Παρίσι 1957 — τέλος 2001
2. Δεύτερο πρωτόκολλο της ευρωπαϊκής σύμβασης περί εκδόσεως, Στρασβούργο 1978 — τέλος 2001
3. Πρωτόκολλο της ευρωπαϊκής σύμβασης περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων, Στρασβούργο 1978 — τέλος 2001
4. Σύμβαση σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τον εντοπισμό, την καταχώρηση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος, Στρασβούργο 1990 — τέλος 2001
5. Σύμβαση περί αμοιβαίας συνδρομής και συνεργασίας των τελωνειακών διοικήσεων (Νεάπολη II) — τέλος 2001
6. Συμφωνία για την παράνομη διακίνηση μέσω θαλάσσης που εφαρμόζει το άρθρο 17 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών, Στρασβούργο 1995 — τέλος 2001
7. Σύμβαση για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, Βιέννη 1988 — τέλος 2001
8. Ευρωπαϊκή σύμβαση για την καταστολή της τρομοκρατίας, Στρασβούργο 1977 — τέλος 2001
9. Σύμβαση ποινικού δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης περί δωροδοκίας, Στρασβούργο 1999 — τέλος 2001
10. Σύμβαση για την απλουστευμένη διαδικασία έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης — τέλος 2001
11. Σύμβαση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — μέσα 2001
12. Σύμβαση σχετικά με τη χρησιμοποίηση της τεχνολογίας των πληροφοριών στον τομέα των τελωνείων — τέλος 2000
13. Σύμβαση για την έκδοση μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης — τέλος 2001
14. Πρωτόκολλα της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — τέλος 2001
15. Σύμβαση για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης — τέλος 2001

Πολλές άλλες συμβάσεις μπορεί επίσης να παρουσιάζουν συνάφεια όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η σύμβαση προς καταστολή της παραχαράξεως και της κιβδηλίας, Γενεύη 1929, καθώς και η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω ποινικού δικαίου, Στρασβούργο, 1998.

Αρμοδιότητα: κράτη μέλη, Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: βλέπε ανωτέρω

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 28. Η έκδοση πρέπει να διευκολύνεται μέσω της ουσιαστικής εφαρμογής των δύο ισχυουσών συμβάσεων περί εκδόσεως που εγκρίθηκαν δυνάμει της συνθήκης ΕΕ. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν, σε εθνικό επίπεδο, τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι αιτήσεις έκδοσης μπορούν να διεκπεραιώνονται κατά τον απλούστερο και ταχύτερο τρόπο. Όπως ζητά η παράγραφος 35 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, η Επιτροπή καλείται να διατυπώσει προτάσεις για την ταχεία έκδοση προσώπων που έχουν καταδικαστεί και φυγοδικούν, καθώς και για ταχείες διαδικασίες έκδοσης. Μια αξιολόγηση των διαδικασιών έκδοσης, βάσει της κοινής δράσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου 1997, πρέπει να αρχίσει το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2001. Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί η μακροπρόθεσμη δυνατότητα δημιουργίας ενός ενιαίου ευρωπαϊκού νομικού χώρου για την έκδοση. Στο ίδιο πλαίσιο, θα μπορούσε να εξεταστεί και το θέμα της έκδοσης σε περίπτωση ερήμην καταδίκης, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στην ευρωπαϊκή σύμβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, κράτη μέλη, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: 2002· 2010 για τον μακροπρόθεσμο στόχο

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 29. Σύμφωνα με την παράγραφο 36 των συμπερασμάτων της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν διάφορα μέσα και τρόπους, καθώς και στοιχειώδεις κανόνες για τις αποφάσεις που αφορούν τη συγκέντρωση αποδείξεων, και το Συμβούλιο θα πρέπει να εκδώσει την απαιτούμενη νομική πράξη προκειμένου τα αποδεικτικά στοιχεία που νομίμως συλλέγονται από τις αρχές ενός κράτους μέλους να γίνονται δεκτά ενώπιον των δικαστηρίων των άλλων κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη των κανόνων που ισχύουν σε αυτά.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: 31 Δεκεμβρίου 2004

Προτεραιότητα: 4

Σύσταση αριθ. 30. Προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικότερες οι έρευνες για το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα, καλείται το Συμβούλιο να εργασθεί στην κατεύθυνση της προσέγγισης των εθνικών νομοθεσιών για την ποινική δικονομία που διέπει τις τεχνικές έρευνας, ώστε η χρήση τους να γίνει περισσότερο συμβατή.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: Δεκέμβριος 2002

Προτεραιότητα: 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.9: **Ενίσχυση της συνεργασίας με τις υποψήφιες χώρες**

Πολιτικός προσανατολισμός

Η συνεργασία με τις υποψήφιες χώρες πρέπει να ενισχυθεί ενόψει της σταδιακής ένταξής τους στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Σύμφωνα με τη σύσταση του σχεδίου δράσης του 1997, εγκρίθηκε στις 28 Μαΐου 1998 ένα προενταξιακό σύμφωνο. Δημιουργήθηκε δε μια ομάδα εμπειρογνομόνων του προενταξιακού συμφώνου (Pareg). Το κεκτημένο

της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάστηκε στις υποψήφιες χώρες σε πολυμερή βάση. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν διμερείς σύνοδοι με την κάθε υποψήφια χώρα προκειμένου να αξιολογηθεί το επίπεδο προετοιμασίας της για να ανταποκριθεί στα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Επιτροπή έχει αναπτύξει διάφορες πρωτοβουλίες με διάφορα μέσα όπως είναι τα προγράμματα του τίτλου VI (π.χ. το Phare και τα κονδύλια του Taiech) προκειμένου να ενισχύσει τη συνεργασία με τις υποψήφιες χώρες στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

Η παράγραφος 43 στοιχείο δ) του σχεδίου δράσης του 1998 ζητά την ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπόλ όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών για την εφαρμογή του προενταξιακού συμφώνου και τη διάθεση επαρκών πόρων στην Ευρωπόλ ώστε να μπορεί να επιτύχει τον στόχο αυτό.

Ανάλυση

Το οργανωμένο έγκλημα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι, σε μεγάλο βαθμό, εγχώριο. Ωστόσο, μια πραγματικά αποτελεσματική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εκτείνεται και πέραν των κρατών μελών της. Αυτό πρέπει να γίνει όχι μόνον για να προαχθεί η συνεργασία για τα επιμέρους αδικήματα και τους επιμέρους δράστες, αλλά και για να ανταλλάσσονται πληροφορίες για τις καλύτερες πρακτικές και για τις τάσεις του οργανωμένου εγκλήματος. Στην πρώτη περίπτωση, πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία με τις υποψήφιες χώρες μέσω της καλύτερης χρήσης του προενταξιακού συμφώνου για το οργανωμένο έγκλημα.

Η συνεργασία αυτή παρουσιάζει πλεονεκτήματα και για τις δύο πλευρές, δεδομένου ότι οι υποψήφιες χώρες θα μπορούν να ενημερώνονται για το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ, παράλληλα, βασιζόμενες στην εκτενή πείρα τους, θα μπορούν να συμβάλλουν στην καλύτερη αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικός ο ρόλος που διαδραματίζει το προενταξιακό σύμφωνο της 28ης Μαΐου 1998 για το οργανωμένο έγκλημα στην ενίσχυση της συνεργασίας αυτής. Το Συμβούλιο πρέπει να εξετάσει εάν απαιτούνται πρόσθετοι πόροι για την εφαρμογή του συμφώνου αυτού.

Κατά τις εργασίες αυτές, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη και τον έλεγχο εγκλημάτων όπως η νομιμοποίηση παράνομου χρήματος, τα δίκτυα λαθρομετανάστευσης και το οικονομικό έγκλημα.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 31. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να επιδιώξουν την ενίσχυση των πρακτικών και άμεσων μορφών συνεργασίας με τις υποψήφιες χώρες στο πεδίο της επιβολής του νόμου και της ποινικής δικαιοσύνης.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 32. Οι υποψήφιες χώρες πρέπει να ενταχθούν στην εκπόνηση και την ανάλυση των ετήσιων εκθέσεων προόδου των εργασιών για το οργανωμένο έγκλημα.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Ευρωπόλ

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 33. Πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα συνεργασίας με τις υποψήφιες χώρες κατά τη χρήση του συστήματος πληροφοριών του Σένγκεν, βάσει της νομικής και τεχνικής σκοπιμότητας της συνεργασίας αυτής.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 3

Σύσταση αριθ. 34. Τα κράτη μέλη πρέπει να διερευνήσουν, σε διμερή βάση, κατά πόσον θα πρέπει να αναλάβουν υποχρεώσεις και να αρχίσουν πραγματική συνεργασία με τις υποψήφιες χώρες προκειμένου να συνεργαστούν με αυτές για τον εντοπισμό κλεμμένων περιουσιακών στοιχείων, όπως τα αυτοκίνητα, και τη χρήση ερευνητικών μεθόδων, όπως οι ελεγχόμενες παραδόσεις και οι μυστικές επιχειρήσεις.

Αρμοδιότητα: κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 35. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να επιδιώξουν να ενισχύσουν την παροχή τεχνικής αρωγής και εμπειρογνωμοσύνης προς τις υποψήφιες χώρες, προκειμένου να συμβάλουν στην ανάπτυξη αποτελεσματικών και δημοκρατικών συστημάτων επιβολής του νόμου και κατάλληλης δημόσιας διοίκησης, καθώς και στην προσαρμογή των θεσμών και της νομοθεσίας τους προκειμένου να ευθυγραμμιστούν περισσότερο προς τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να ενθαρρυνθούν περισσότερο οι δυνατότητες των προγραμμάτων αδελφοποίησης που χρηματοδοτούνται δυνάμει του προγράμματος Phare της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.10: Ενίσχυση της συνεργασίας με τρίτες χώρες και άλλους διεθνείς οργανισμούς

Πολιτικός προσανατολισμός

Η πρόληψη και ο έλεγχος του οργανωμένου εγκλήματος απαιτούν παγκόσμια συνεργασία και πρέπει να αντιμετωπίζονται υπό αυτό το πρίσμα.

Τα σχετικά συμπεράσματα της Προεδρίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχουν ως εξής:

7. Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές της διαφάνειας και του δημοκρατικού ελέγχου. Οφείλουμε να καθιερώσουμε ανοιχτό διάλογο με την κοινωνία των πολιτών όσον αφορά τους στόχους και τις αρχές του χώρου αυτού, προκειμένου να ενισχυθεί η αποδοχή και η υποστήριξη εκ μέρους των πολιτών. Για να διατηρηθεί δε η εμπιστοσύνη προς τις δημόσιες αρχές, θα πρέπει να αναπτύξουμε κοινά πρότυπα της ακεραιότητάς τους.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο φρονεί ότι είναι ζωτικό να αναπτύξει επίσης η Ένωση στους τομείς αυτούς την ικανότητα να ενεργεί και να αντιμετωπίζεται ως σημαντικός εταίρος στο διεθνές προσκήνιο. Αυτό απαιτεί στενή συνεργασία με τις χώρες εταίρους και τους διεθνείς οργανισμούς και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον ΟΑΣΕ, τον ΟΟΣΑ και τα Ηνωμένα Έθνη.

59. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι όλες οι αρμοδιότητες και τα μέσα που διαθέτει η Ένωση, ιδίως στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο για την οικοδόμηση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Οι πτυχές που αφορούν τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις θα πρέπει να ενσωματωθούν στον καθορισμό και την εφαρμογή των άλλων κοινοτικών πολιτικών και δραστηριοτήτων.
60. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι νέες δυνατότητες που προσφέρει η συνθήκη του Άμστερνταμ για εξωτερική δράση, και ιδίως οι κοινές στρατηγικές και οι συμφωνίες που αφορούν την Κοινότητα καθώς και οι συμφωνίες βάσει του άρθρου 38 της συνθήκης ΕΕ.
61. Πρέπει να καθοριστούν σαφείς προοπτικές, στόχοι πολιτικής και μέτρα για την εξωτερική δράση της Ένωσης στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Πρέπει να καταρτιστούν ειδικές συστάσεις από το Συμβούλιο, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, όσον αφορά τους στόχους της πολιτικής και τα μέτρα της εξωτερικής δράσης της Ένωσης στον τομέα της δικαιοσύνης και των εξωτερικών υποθέσεων, μεταξύ άλλων δε και για ζητήματα που αφορούν τις δομές εργασίας, πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου του 2000.
62. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την υποστήριξη του στην περιφερειακή συνεργασία κατά του οργανωμένου εγκλήματος στην οποία συμμετέχουν τα κράτη μέλη και τρίτες χώρες όμορες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τα συγκεκριμένα και πρακτικά αποτελέσματα που επέτυχαν οι χώρες που περιβάλλουν την περιοχή της Βαλτικής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποδίδει ιδιαίτερη σπουδαιότητα στην περιφερειακή συνεργασία και ανάπτυξη στα Βαλκάνια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει ικανοποίηση και δηλώνει την πρόθεσή της να συμμετάσχει σε ευρωπαϊκή διάσκεψη για την ανάπτυξη και την ασφάλεια στην περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου που θα διοργανώσει η ιταλική κυβέρνηση, και η οποία θα συνέλθει στην Ιταλία το πρώτο εξάμηνο του έτους 2000. Η πρωτοβουλία αυτή θα προσφέρει μια πολύτιμη συμβολή στα πλαίσια του συμφώνου σταθερότητας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Η σύσταση αριθ. 4 του σχεδίου δράσης του 1997 ζητά να αναπτυχθεί στενότερη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς και φορείς που ασχολούνται με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος. Πρέπει να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικότερα οι δυνατότητες συνεργασίας τις οποίες προσφέρουν οι υφιστάμενοι μηχανισμοί, όπως η διατλαντική εταιρική σχέση, ή το πρόγραμμα Tacis και οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης με τη Ρωσική Ομοσπονδία και την Ουκρανία. Πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα να αναπτυχθούν αντίστοιχες ρυθμίσεις και με άλλες χώρες. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να εκπονήσουν συγκεκριμένες προτάσεις για στενότερη συνεργασία, π.χ. μέσω της Ευρώπης.

Σημαντικός όγκος εργασιών έχει πραγματοποιηθεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή ως ανταπόκριση στη σύσταση αυτή (βλέπε Crimorg 67). Όμως, η συγκεκριμένη σύσταση απαιτεί συνεχή δραστηριότητα.

Ανάλυση

Πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του διατλαντικού διαλόγου και σε συνεργασία με τη Ρωσική Ομοσπονδία και την Ουκρανία. Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα να ενισχυθεί η συνεργασία, π.χ. με τους μεσογειακούς εταίρους και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, την Κίνα και τις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής.

Πρέπει να χαραχθεί μια αποτελεσματική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία θα αξιοποιεί και θα συμπληρώνει τα αποτελέσματα των επιτυχών εργασιών που έχουν ήδη διεξαχθεί ή που διεξάγονται σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο, π.χ. στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, της ομάδας G8, της ομάδας διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης, της διεθνούς οργάνωσης εγκληματολογικής αστυνομίας, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και των Ηνωμένων Εθνών. Εξάλλου, η Ένωση πρέπει να επιδιώξει να ενεργεί με μεγαλύτερη συνέπεια για την προβολή των απόψεών της στο διεθνές χώρο.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 36. Πρέπει να αναπτυχθεί στενότερη συνεργασία με τρίτα κράτη και διεθνείς οργανισμούς και φορείς που ασχολούνται με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος. Πρέπει να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικότερα οι δυνατότητες συνεργασίας τις οποίες προσφέρουν οι υφιστάμενοι μηχανισμοί, όπως

η διατλαντική εταιρική σχέση και οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης με τη Ρωσική Ομοσπονδία και την Ουκρανία. Πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα να αναπτυχθούν αντίστοιχες ρυθμίσεις και με άλλες χώρες. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να εκπονήσουν συγκεκριμένες προτάσεις για στενότερη συνεργασία, π.χ. σε σύνδεση με την Ευρωπόλ.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή, Ευρωπόλ

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 2

Σύσταση αριθ. 37. Πρέπει να χρησιμοποιείται το πλήρες πολιτικό κύρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα τα πλαίσια στα οποία συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, όπως π.χ. το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, η ομάδα διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης, η διεθνής οργάνωση εγκληματολογικής αστυνομίας και τα Ηνωμένα Έθνη. Προς τούτο, απαιτείται αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια αυτά και, ανάλογα με την περίπτωση, η επιδίωξη έγκαιρης συμφωνίας για κοινές θέσεις οι οποίες, στη συνέχεια, πρέπει να υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 37 της συνθήκης ΕΕ. Στις περιπτώσεις που ορισμένα κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των φορέων αυτών, τα εν λόγω κράτη μέλη πρέπει να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τις συζητήσεις που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις για αυτά.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: συνεχής δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 1

Σύσταση αριθ. 38. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος και των σχετικών πρωτοκόλλων, θα πρέπει να αναθεωρήσουν την παρούσα στρατηγική με βάση τις διατάξεις της σύμβασης με στόχο την παροχή βοήθειας στις χώρες που το ζητούν για την πλήρη εφαρμογή της σύμβασης.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, κράτη μέλη

Προθεσμία-στόχος: συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Προτεραιότητα: 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.11: Παρακολούθηση της ενίσχυσης της εφαρμογής των μέτρων για την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πολιτικός προσανατολισμός

Η συγκεκριμένη παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος έχει ουσιαστική σημασία για τη διατήρηση της συνέπειας και τις μέτεπειτα ενέργειες σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

Υπάρχουσες εντολές και πρωτοβουλίες

Στο έγγραφο 9239/2/97 CK 24 (το οποίο βασίζεται στη σύσταση αριθ. 22 του σχεδίου δράσης του 1997) καθορίζεται η εντολή της πολυτομεακής ομάδας για το οργανωμένο έγκλημα. Η πολυτομεακή ομάδα έχει επιφορτιστεί με την εκπόνηση πολιτικών για τον συντονισμό της πρόληψης και του ελέγχου του οργανωμένου εγκλήματος. Τα καθήκοντά της ουσιαστικά περιλαμβάνουν α) την άμεση εφαρμογή των συστάσεων που απευθύνονται κυρίως στο Συμβούλιο, β) την εποπτεία της υλοποίησης άλλων συστάσεων, γ) την αξιολόγηση της πρακτικής συνεργασίας (ιδίως μέσω των υφιστάμενων αξιολογητικών μηχανισμών), δ) τη χάραξη στρατηγικών και πολιτικών της Ένωσης στον τομέα της πρόληψης και του ελέγχου του οργανωμένου εγκλήματος, ε) την προπαρασκευή, σε πλήρη συνεργασία με άλλες σχετικές ομάδες του Συμβουλίου, αποφάσεων που πρέπει να λαμβάνονται

σε υψηλό επίπεδο, ιδίως για την επιτροπή του άρθρου 36, στ) τη διαβίβαση πληροφοριών προς την επιτροπή του άρθρου 36 για την κατάρτιση των περιοδικών εκθέσεων προόδου, και ζ) την εκπόνηση προτάσεων για τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου πυλώνα στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

Ανάλυση

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος πρέπει να είναι ευέλικτη, αφενός μεν για να είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη τα διδάγματα που αποκομίζονται από τη διαδικασία εφαρμογής, αφετέρου δε για να προσαρμόζονται κατάλληλα τα μέτρα πρόληψης και ελέγχου του εγκλήματος στις μεταβολές του ίδιου του φαινομένου του οργανωμένου εγκλήματος.

Οι λεπτομερείς συστάσεις και χρονοδιαγράμματα του σχεδίου δράσης του 1997 συνέβαλαν στην επιτυχή εφαρμογή του. Περαιτέρω ώθηση δόθηκε από τις εργασίες της πολυτομεακής ομάδας για το οργανωμένο έγκλημα, η οποία απαρτίζεται από ανώτερους αξιωματούχους. Η ομάδα αυτή επωφελήθηκε από την πολυτομεακή της προσέγγιση και από την υποστήριξη εμπειρογνομώνων.

Λεπτομερείς συστάσεις

Σύσταση αριθ. 39. Η πολυτομεακή ομάδα για το οργανωμένο έγκλημα θα εκπονεί τακτικές εκθέσεις για την υλοποίηση της στρατηγικής αυτής οι οποίες θα υποβάλλονται, μέσω της επιτροπής του άρθρου 36, στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Η πολυτομεακή ομάδα, το αργότερο μέχρι την 30ή Ιουνίου 2003, θα υποβάλει συνολική έκθεση σχετικά με τα μέτρα και τις ενέργειες που αναλαμβάνονται για την εφαρμογή κάθε μιας από τις συστάσεις της παρούσας στρατηγικής. Το Συμβούλιο θα λάβει τα δέοντα μέτρα.

Το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2005, θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την υλοποίηση της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, το δε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, στις περιπτώσεις που η στρατηγική αυτή δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα δώσει τους κατάλληλους προσανατολισμούς για τη λήψη περαιτέρω μέτρων.

Αρμοδιότητα: Συμβούλιο, Επιτροπή

Προθεσμία-στόχος: συνεχιζόμενη δραστηριότητα· γενική έκθεση στις 30 Ιουνίου 2005

Προτεραιότητα: 1
